

κωσιν αὐτῶν φυσικῶν κινήσεις, καὶ μὴ δύνηται ἀναβλέπειν ἢ καταβλέπειν, ἀναίσθητος δ' ἔσται. GALENVS Introd. f. Medicus. Solvi dicitur oculus, quando illum animales motus deserunt, nec possit suspicere aut desplicere, simulque sensu privatus sit. Gelähmtes unbelebtes Auge. Cicatrices oculi. Τὰς ἐπιπολῆς γινόμενας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐλάς, οἱ μὲν, διὰ μόνον, ἐλάς, οἱ δὲ, νεφελῶν καλεῖσι, τὰς δὲ διὰ βλάβης, λευκώματα: PAVL. AEG. L. 3 κβ. Superficietenus factæ cicatrices oculi, illæ quidem simpliciter cicatrices vocatur, quæ autem profundiores sunt, audiunt leucomata: Σύγχυσις ὀφθαλμοῦ ἐκ πληγῆς PAVL. AEGINETA L. 3. αβ. Oculus confusus ex ictu.

ΟΦΙΑΣΙΣ, Vitium capillorum, dum illi serpentino tractu decidunt. Das schlangenförmige Ausfallen derer Haupt-Haare. Ἐτέρα δὲ ὑγρότης ποικίλη τε καὶ διεφθορεῖα τὴν τε ὀφίαν καὶ τὴν ἀλωπεκίαν ἐναπεργάζεσθαι, τὰς εἴδους διαβιβρόσκατα τῶν τριχῶν, καὶ ταύτας ἐμβροσκομένη ἢ ὀμαλῶς καὶ ἢ μὲν ὀφίσις καὶ ἀπὸ τῆς γινόμενης πάθους καλοῦτ' ἀν' εἰκότως κατὰ τὰς σπείρας ἐπικτεινομένη τῆ ὀφείως κατὰ τὴν τῆς κεφαλῆς δέρματ' ἢ ἀλωπεκία δ' εἴρηται, διὰ τὸ συνεχῶς ἀντὴν ἐν ταῖς ἀλώπεξι γίνεσθαι. Quod si alius humor varius & corruptus fuerit, qui pilorum radices erodat, easque inæqualiter amputet, areas, quas ὀφίσις & ἀλωπεκίαν, Græci nuncupant, efficit. Et vitium quidem ex re ipsa ὀφίσις jure vocatur, quod serpentis, quem ὄφιν appellant, convolutionum instar, per capitis cutem serpat: ἀλωπεκία vero nuncupatur, quod assidue vulpes, ἀλώπεκες Græce nominatæ, eo mali genere infestentur. ACTVAR. Libr. 2. περὶ διαγν. παθ. cap. 5.

ΟΨΙΣ: Κόρη, γλῆνη. Papilla. Ast totam designat faciem & intuitum ægrotantium, uti signum, cui multa fides penes HIPPOCRATEM Ἦν γὰρ ὄψεις πυκνὰ κινέωνται, μακρῶν τῶν ἐλπίς. HIPPOCR. Progn. CELS. Lib. 2. 7. Oculorum quoque frequens motus infantiæ signum est. Vid. πρόσωπον. Das gute oder schlimme Ansehen des Kranken.

Π.

ΠΑΘΟΣ, Passio, πάθημα Idem quod morbus. Διοίσει δ' ἕδεν, ἢ νόσον ἢ νόσημα λέγειν, ὡσπερ, ἦτοι πάθος ἢ πάθημα, ὡς ἕδεν διαφέρει λέγειν ἀρρώστιαν ἢ ἀρρώπημα. GALEN. Lib. 2. Method. Med. Nihil quidquam differentie erit, si morbum vel ægritudinem vel affectum aut affectionem, infirmitatem aut debilitatem nominaveris: Alibi tamen mavult τὸ τῆ πάθους ἔνομα κατὰ τῶν ἰσχυρίων μόνον λέγειν, affectionum nomen tantum de morbis chronicis dici. Sed Hippocrates promiscue habet, itidemque pro symptomatis accipit. Καύσων τὰ παθήματα, Februm affectiones, τῶν κυναγγικῶν τὰ παθήματα, Angina affectus quæ accidunt. Das Wort πάθος bedeutet so viel als νόσος. Die Krankheit, ein jedweder unnatürlicher Zufall des Menschen.

ΠΑΘΟΓΝΩΜΟΝΙΚΟΝ, Pathognomicum, Παθογνωμονικόν (μέρος ἢ εἶδος τῆς ἰατρικῆς) τὸ περὶ τὴν διάγνωσιν τῆ παρα φύσιν ὄν. Pathognomonica (pars vel species medicinæ) quæ id, quod præter naturam est, dignoscendum suscipit. GALEN. in Def. med. Der von Krankheiten handelnde Theil der Arzenei-Kunst. Παθογνωμονικόν σημεῖον, ἐστὶ τῶν τε ἐντὸς καὶ τῶν ἐκτὸς σημείωσις. Pathogno-

thognomonicum signum est interiorum exteriorumque significatio. GALEN. in Def. med. Die Zeichen einer Krankheit. Παθογνωμονικά συμπτώματα, symptomata morbis propria, ex quibus causae cognoscuntur. GALEN. in Libr. Hippocr. De vict. rat. in morb. acut. Com. 4. Sect. 3. Die Zufälle einer Krankheit.

ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΕΕΙΝ, Ad interiora recedere. Παλινδρομική: Ἦν ἀφανίζονται καὶ παλινδρομῶσιν αἱ ἀποστάσεις. Si disparuant & retro agantur ea quae eruperant. HIPPOCR. in prognosticis. Vel, in locum, unde discessus factus est, reverti, veluti GALENVS explicat: Μεταρρέσειν εἰς τὰς αὐτὰς τόπους, ὅθεν ἤρμησαν, ὡπερ ἰδίως Ἰπποκράτης ὀνομάζει παλινδρομῆσαι, ἢ καὶ τινὰς ἄλλους ἐν τῷ βιβλίῳ τῶ σώματι ὄντας. GALEN. Comm. in Prognost. Hippocr. Transfluere in eosdem, ex quibus discessus factus est, locos, id quod proprie HIPPOCRATES appellavit, retrocedere, aut in alios, in profundo corporis sitos. Das Zurückweichen aller Auswürffe, welche dem Körper gesund sind, wenn sie bestehen. Est etiam recursus flatuum ab ano ad ventriculum. Ueber sich steigende Blehungen. Τοῖς φύσιν ἀνω συμβαίνει παλινδρομῆσαι. GALEN. Comm. 3. in Hippocr. Diæta Morb. acut. Flatibus accidit, ut sursum vergant.

ΠΑΛΑΜΟΣ, Palpitatio, mox cordis, mox arteriarum quarumvis, majorum maxime, παλμός ἐστι διαστολή παρὰ φύσιν ἐν ἀπασί, ἢ διαστέλλεσθαι πέφυκεν. GALEN. de Sympt. caus. Libr. 5. Autor definitionum GALENI musculis etiam tribuit! παλμός ἐστι ἑπαρσις καὶ ὑφέσις σωμάτων μυωδῶν. Palpitatio est elatio & remissio corporum musculosorum. Herzklopfen, Zucken in Gliedern.

Hebenstr. Griech. L. Deutsch. Wörterb.

derum. Musculi & musculosae partes passim palpant. Ὅι κατὰ κοιλίας παλμοί, HIPPOCR. in Proorrh. Palpitatio ventris. Ὅ κατὰ τὰ ὑποχόνδρια παλμός. HIPPOCR. in Prognost. alii legunt σφυγμός. Palpitatio hypochondriorum. Ὅ παλμός καρδίας, EPID. Lib. 3. Aegrot. 16. Palpitatio cordis. Παλμός δὲ ὅλας τῶ σώματι. EPID. Libr. 1. Aegr. 4. & Libr. 3. Aegrot. 4. Palpitatio totius corporis. Pulsus ubique perceptibilis. παλμοὶ ἐν τοῖσι χερσίν. Pulsus in summis digitorum apicibus perceptibilis.

ΠΑΝΔΗΜΟΙ, καὶ κοινὰ νόσοι. Πανδήμους καὶ κοινὰς νόσους τὰς παλκοῖς ἀμα συμπίπτουσας ὀνομάζουσιν, ὡν, ὡς περὶ ἡ γένεσις, αἴτιον καὶ ἡ αἰτία, κοινὴ, ὕδατι μολυβδῶν πόσις, τάλαιπωρία τε ἀμετρεῖ, καὶ πόνοι συνήθεις ἐαθύντες, ἐνδειά τε καὶ πλησμοναί, λιμὲ κατασχέντι, ἢ ἐνθνήσις γενομένης καὶ χροῖα δὲ φύσις κοινὰ νοσήματα πολλὰ ἐπήνεγκεν, ἐπίστε μὲν ἐλάδης, ἐπίστε δὲ σχοῖτι βάραθρον παρακείμενον, ἀναθυμίασιν δηλητηριώδη καὶ πονηρὰν ἀναπέμποντα. ταῦτα μὲν ἐν ἑ συνεχῶς εἰώθε συμπίπτειν ὁ δὲ περιέχων ἡμᾶς αἴθερ, συνεχῶς ἡμῶν τρέπει τὰς κρούσεις, ἢ τοι θερμότερος ἀμέτρως, ἢ ψυχρότερος, ἢ ξηρότερος, ἢ ὑγρότερος γινόμενος. Publicos communesque morbos vocant, qui uno & eodem tempore multis accidunt, quorum, ut origo, sic etiam communis est causa: Utaque vitiatæ potio, nimiae ærumnæ, consueti labores omitti, inedia, expletiones, cum fames vagatur, aut cum summa est rerum omnium abundantia. Regionis quoque natura communes sæpenumero morbos invexit, quippe quæ interdum palustris est, interdum barathrum habet propinquum, quod venenosum perniciosumque halitum exhalat. At-

Aa

que

que hæc quidem assidue contingere consueverunt: At aer qui nos ambit, dum calidior, dum frigidior, dum siccior, dum humidior, efficitur, naturas nostras assidue commutat. ORIBAS. Libr. 3. ad Eunap. cap. 1. *Siehe Nēsser epidemikoi.*

ΠΑΡΑΚΜΗ, Ultimatum morborum tempus, quod ad sanitatem tendit, in quo evacuationes cum euphoria durant. *Die letzte Zeit, der Abfall, die Besserung in Krankheiten.* Πάρακμη ἀρχομένη ἢ προϊδουσα ἢ προσελθούσα ἐπὶ πλείον. GALEN. de Method. Med. Lib. 10. Decrementa morborum, inchoantia aut procedentia aut progressa magis. Περελθούσης τῆς ἀκμῆς τὸ νόσημα, ἢ μὲν φύσις ἤδη κενεράτηκεν. εὐδὲ μὲν γὰρ ἄλλως παρήματα τὸ νόσημα. GALEN. de Crisib. Lib. 3. Postquam id, quod in morbo summum est, transit, natura equidem jam obtinuit, aliter enim decrescere morbus haud posset. Τῷ τεθνησομένῳ δὲ εἰς μὲν τὸν τῆς παρὰ κμῆς καιρὸν ἀδύνατον ἐξικέσθαι, εὐδὲ ἐξ ἀνάγκης εἰς τὸν τῆς ἀκμῆς: GALEN. de crisib. Lib. 3. Morituro impossibile tempus decrementi accedere, nec de necessitate quidem, incrementi. Κίνδυνος θανάτου μετὰ τὸν τῆς ἀκμῆς καιρὸν ἔκ ἐστὶ. GALEN. de crisib. Lib. 3. Periculum mortis post summum morborum statum haud est.

ΠΑΡΑΛΕΨΕΙΝ, Absurda loqui, παραφρονεῖν, desipere, παραληρεῖν, animo haud constare, penes Hippocratem ubique est, dum ægrorum delirantium status describitur in Febre. *Irre reden.*

ΠΑΡΑΛΥΣΙΣ, solutio membri vel organii. Παράλυσις, κνήσεως ἐνεργείας τῆς ἢ πάρεσις. ARETÆVS. Paralytiis, motus ac actionis est inertia.

ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΑ, παραπληξία. Vocis significatio varia. Designat apo-

plexiæ eventum, manente paralyfi unius articuli. GALENVS Com. 2. in Lib. 1. Epid. Παραπληξίας καλεῖται τὰς ἐξ ἀποπληξίας εἰς μέρος κατασκηπτέας παραλύσεις. Paralytes quæ ex apoplexia in partem aliquam redundant. Hinc παραπληγες HIPPOCR. De ratione vitæ in morbis acutis Libr. 4. dicuntur, qui ab apoplexia resoluti manent. Paraplegiam partis singulæ solutionem dicit ubique HIPPOCRATES Epid. L. 2. ἢ χεῖρ δεξιή σκελῆ δὲ αἰριστερὸν παρελύθη παραπληγίως. Manus dextra & crus sinistrum solvebantur paraplegia. Et paraplēctici dicuntur Autori definitionum GALENI. εἰς εἰς μόνον τὰ δεξιά ἢ τὰ αἰριστερά αἱ πάρεσις γίνονται. Quibus tantum in dextro aut sinistro latere stupores fiunt. Similiter paraplegia pro hemiplegia capitur. GALEN. Lib. 4. de locis affectis, ὅτ' ἀν' ἀμφοτέρω τὰ μέλη τὰ ἐγκεφάλου, τὰ τε δεξιὸν καὶ τὸ αἰριστερὸν ἢ πεπονητότα, τὰς ἀποπληκτικὰς ἐπιφέρει κινδύνους, ὅτ' ἀν' ἄλλοτερον μόνον, εἰς παραπληγίαν τελευτᾷ. Cumque utraque cerebri pars, dextra & sinistra, affectæ sunt, apoplexiæ periculum infert, quando autem alterutra saltem, in paraplegiam abit. Nunc autem, præter sensum vocis, paraplegiam appellant, ubi, salvo capite, totum corpus stupet.

ΠΑΡΑΡΥΘΜΗΜΑ, ὄσθ. Παραρύθμημα (ὄσθ) ἐστὶ παραλλαγή ἢ φρενὸς ὄσθ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν εἰς τὸν παρὰ φύσιν τόπον. Dearticulatio (ossis) est evariatio, vel, a naturali loco ad eum qui præter naturam est delatio. GALEN. in Def. Med. *Verrenkung eines Knochens.*

ΠΑΡΑΤΡΗΜΜΑΤΑ, Intertrigines. κατὰ μέρη παρατρέμματα. PAVLVS AEGIN. Intertrigo inter femora. *Abgesriebene*

riebene Haut zwischen denen Schenkeln vom Gehen.

ΠΑΡΑΦΑΣΣΕΙΝ, παραλέγειν, item est ac ἀλλοφάσσειν.

ΠΑΡΑΦΡΕΝΟΝ, Diaphragma seu septum transversum: cujus inflammatio, παραφρενίτις: ἐστὶν ὅτε καὶ τῷ διαφραγματι συμπάσχων ὁ ἐγκέφαλος, διὰ τῶν κατασπεραμένων ἐν αὐτῷ νέρων, (συμφλεγμαίνεται) PAVLVΣ AEGINETA. Libr. 3. 5. Aliquando etiam cum septo transverso consentit cerebrum, propter nervos in illo dispersos, simulque inflammatur. Entzündung des Zwergfells, mit Raserey.

ΠΑΡΑΦΡΟΝΕΙΣΑΙ, Mentis alienationem pati, intelligitur ubique de delirio febrili. GALEN. Comm. I. in Prorrh. Τὸ δ' ἐν ἀκμῇ σφοδρῆ πυρετῆ παραφρονῆσαι, παρακλύσαι τε καὶ παραληθῆσαι. In summo validæ febris statu delirare percelli ac delirare: additur Libr. 3. de locis affectis: εἶσαι δ' ἐν ταῖς ἀκμῆς τῶν πυρετῶν γίνονται παραφροσύνη, κατὰ συμπάθειαν αὐταὶ πάσχοντα τὸν ἐγκέφαλον, ἢ κατ' ἰδιοπάθειαν, ἔχουσι, quæcunque autem in summo febrilium statu fiunt desipientiæ, per consensum pati cerebrum, non propria affectione, faciunt. Παραφρονῆν ἀνευ πυρετῆ, est μαινέσθαι, φρενέτιζεν est, ἐν πυρετῷ παραφρονῆν. Ohne Fieber rasen, ist Tollsucht, im Fieber heist es Hirnwuth. Desipientiæ aut jucundæ sunt aut tristes, illæ mitiores. HIPPOCR. Aphor. sect. 6. art. 52. Ἅν παραφροσύνη, αἰ μὲν μετὰ γέλωτος γινόμεναι, ἀσφαλές εἶσαι, αἰ δὲ μετὰ σπυδῆς, ἐπισφαλότεραι. exponit CELS. lib. 3. cap. 18. Neque ignorare oportet, leviorē esse morbum cum risu, quam serio insanientium.

ΠΑΡΕΜΤΩΣΙΣ, Non frequenter occurrit & significatum habet duplicem haud consonum. Παρέμτωσις. Est oculorum morbus, ὅταν εἰς τὸν πόρον κατ' ἀνασόμωσιν ἢ ἐξῆν ἀγγείων, τὸ ὑγρὸν παρεμπέσῃ καὶ ἐμφράξῃ τὸν πόρον ἀπ' αὐτῆς τῆς εἰσόδου τῆς ἐγκεφάλου, ὅθεν καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἢ τῆ ὄραν δύναμις, ὡς μετ' ἀλγημάτων καὶ τὸ ὄραν, ἐμποδίζεσθαι. GALEN. Introd. f. Medicus. Decubitus, quando ad nervi optici meatum, sive ex aliqua vasorum minimorum apertura, sive vasis ruptura, humor illapsus est & obstruxit viam spirituum ex basi cerebri, unde & oculo videndi virtus, ut, cum dolore, ipsa visio intercipiatur. Der Hebertragbüßer Feuchtigkeiten auf die Sehe Nerven, woraus die Blindheit entsteht. Παρέμτωσις συνεχτικὴ αἰτία τῶν νοσημάτων πάντων. GALEN. Introd. f. Medicus. Decubitus, causa continens omnium morborum. Die nächste Ursache derer Krankheiten.

ΠΑΡΕΣΙΣ, Membrorum stupor & solutio. ARETAEVS de morbis chronicis cap. 7. Ἀποπληξίη, παραπληγίη, πάρεσις, παραλύσις, ἀπαντα τῶ γένη τ' αὐτά, ἢ κινήσις, ἢ ἀφῆς: ἢ ἀμφοῖν ἐστὶν ἔκλειψις, ποτὲ καὶ γνώμη καὶ τῆς ἀλλῆς αἰσθησίας. Apoplexia, paraplegia, paresis, paralysis, omnia, genere eadem sunt, aut enim tactus aut motus aut utriusque defectio est, aliquando rationis & reliquorum sensuum. Τὸ τῆς παρέσεως, πάθος, ὁ καὶ παραλύσιν ὀνομάζειν εἰώθασιν, ἐδὲν ἄλλο, ἢ ἀναισθησία ἢ ἀκνησία τῶν πεπονηθέντων τόπων ἐστὶ. διαφέρει δὲ τῆς ἀποπληξίας, ὅτι αὐτὴ τῆ μὲν πάντος σώματος ἐστὶ ἀναισθησία καὶ ἀκνησία, μετὰ ἐλάττης τῶν ἡγεμονικῶν ἐνεργεσιῶν, καὶ τρέποντινὰ, θάνατος. ἢ δὲ πάρεσις, τῆ ἡμίσεος σώματος

ματος, ἢ ἐνός ἐστὶ μέρος νεκρωσις, ἢ καὶ
 τινῶν μορίων νευρωδῶν ἐχρηστών ἐμφρα-
 ξις, χωρὶς τῆ παρὰ τὸν ἰσχυρῶν, ἢ τὸν
 νωτιαίων. Resolutionis vitium,
 quod Græci Paresin & Paralyfin no-
 minare consueverunt, nihil aliud est,
 quam sensus & motus privatio. Dif-
 fert autem ab ἀποπληξία, quod ipsa
 quidem, totius corporis sensus & mo-
 tus sit abolitio, cum principum animæ
 functionum, noxa, &, quodammo-
 do, mors: Resolutio autem est, qua
 dimidia pars corporis, vel una, emori-
 tur, vel etiam particulæ quædam ner-
 vosæ obstructæ: ita tamen ut vel cere-
 brum, vel spinalis medulla ab affectu sint
 immunes. TRALL. Lib. 10. cap. 2. Ac-
 cipitur πάρεσις etiam uti genus, veluti
 stuporem in genere omnem designat,
 ita ARETRVS de Paraplegia, παραπλη-
 γίη πάρεσις μὲν αἰσῶν καὶ κινήσις, ἀλλὰ
 μέρος, ἢ χεῖρὸς ἢ σκέλεος, paraplegia, stu-
 por est tactus & motus, sed partis tan-
 tum, manus vel cruris. Inferiorum
 artuum paresis, cum involuntario uri-
 næ fluxu. Ὁ νωτιαῖος μυελὸς ἢ νοσή, ἐκ
 πτώματος, ἢ ἐξ ἄλλης προφασίος, τῶν
 σκελέων ἀκράτῃς γίνεται ὁ ἀνδρῶπος, ὅτε
 μηδὲ τυγχανόμενος ἐπαίειν καὶ τῆς γαστρὸς
 καὶ κύστιος. HIPPOCR. PRORRH. 2. Si
 spinalis medulla ex lapsu aut aliqua alia
 causâ laborat, it, crurum impotens fit ho-
 mo, adeo, ut ne sensum quidem habeat
 alvi & vesicæ. Lähmung eines Gliedes,
 so viel, als paralysis, mit dem Unvermö-
 gen aller Handlungen.

ΠΑΡΙΣΘΜΙΩΝ Φλεγμονὴ καὶ κινιδὸς
 ἐν πυρετῶ. PAVLVVS AEGIN. Libr. 3.
 c. 46. Inflammatio Tonsillarum &
 uvulæ. Τὰ παρίσθμια Φλεγμῆναντος
 καὶ ὑπεραυξηθέντα καὶ ὅσον ἀποξηρανθέν-
 τα, δυσχερησιάν τε παρέχοντα τῇ τε κατα-
 πόσει καὶ τῷ πνεύματι, ἐξεναντίας ἀλλή-

λων τεταγμένα, ἀντιάδες ἐκλήθησαν.
 PAVLVVS AEGINETA Libr. 6. λ. Ton-
 sillæ inflammatae & subaridæ aut indu-
 ratae & deglutitioni impedimentum
 objiciunt & spiritui, cumque ex oppo-
 sito ponantur invicem, antiadas vocant.
 Entzündete und oft verhärtete Mandeln
 im Halse, wodurch oftmahls schlucken und
 Lust schöpfen gehindert wird. Vide Αντιά-
 δες.

ΠΑΡΟΞΥΣΜΟΣ, Exacerbatio. In-
 telligitur de novo, post concessam
 quietem, quæ ἀπυρεξία dicitur, natu-
 ræ impetu, coquendæ excernendæque
 causæ morbificæ in gratiam: παροξυ-
 σμός ἐστὶ κίνημα νοσήματος μερινὸν ἐπὶ τὸ
 χεῖρον, ἀπὸ ἀνέσεως. AETIVS Terrabibl. 2.
 Lib. 1. c. 8. Ast GALENVVS vult, paro-
 xysmos tantum periodi febrilis pejo-
 rem partem dici. Habet enim paro-
 xysmus non aliter, ac febris quædam
 continua, sua tempora, invasionem,
 incrementum, statum, decrementum.
 Vult ergo periodi febrilis tempus ad
 αἰκμὴν usque exacerbationem dici: ὁ πα-
 ροξυσμός, χεῖρον μέρος τῆς ὅλης περιόδου,
 τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης, εἰσβολῆς, ἀρχὴ τῆς
 αἰκμῆς, ὡσπὲρ γὰρ τὸ ὑπόλοιπον, τὸ τῆς πα-
 ροξυμῆς ἀμεινον: Paroxysmus est pejo-
 r periodi febrilis pars, a prima invasione
 usque ad statum, sicut, quod reliquum
 est, tempus, melius, παρακμῆ, decre-
 mentum, dicitur. In genere, etiam pro
 quovis morbi per nova symptomata
 augmento, paroxysmus capitur. Σφῶν
 αὐτῶν παρξίνοντα Libr. 4. Epidem.
 Morbi se ipsis peiores & aucti, παρξυν-
 τικὴ νόσος, subinde auctior morbus.
 παρξυνόμενα, σπασμωδῶς τρόπον, spas-
 modica ratione aucti & exacerbati mor-
 bi. In Coac. Prænot. Παρξυντικὸς καιρὸς,
 GALEN. Meth. Med. tempus exacerbati-
 onis. Παρξυσμοί, ὅταν εἰσβάλλει
 αἶμα

ἄμα νεωτέρους τισὶ συμπτώμασι, ἐν ἐκείνῳ τῷ παροξυσμῷ γενέσθαι τὴν κρίσιν ἀνεγκλίον, ὅποια τις ἔσται, τετέστι, εἰ δὲ αἰμορραγίας, ἢ ἐμέτων, ἢ ἰδρώτων, ἢ τινὸς ἄλλου. GALEN. de Cris. L. 3. Paroxysmi, quando febris invadit cum novis quibusdam symptomatis, in hoc paroxysmo fieri aliquam crisin necesse est, quæcunque sit, sive per hæmorrhagias, sive per vomitus, sive sudores, aut alio modo. Παροξυσμοὶ τῆς συνήθους ὥρας προλαμβάνοντες, καὶ μακρότεροι καὶ σφοδρότεροι καὶ κακοηθέστεροι, συνμοχθηρεῖς καὶ πολλοῖς συμπτώμασι. GALENUS de Crisib. L. 1. Paroxysmi consuetas horas prævertentes, & longiores & vehementiores, & maligniores, cum gravibus & multis symptomatis. Παροξυσμὸν ποιησάμενος, ὥρων ἔπλειον δώδεκα, ὁ χρόνος, ἐν τριταίῳ γνησίῳ, πολλὰ δὲ ποτὲ μὲν ἑπτὰ πασῶν ὥρων ὁ παροξυσμὸς αὐτοῖς γίνεται. GALENUS de Cris. L. 2. Paroxysmum constituens non plaris est horarum duodecim, tempus, tertianis genuinis, sæpe autem etiam tantum septem integris horis paroxysmus illis fit. Die wiederhohlte Arbeit der Natur in Fiebern, nach verstatteter Ruhe. Siehe Διαλείπων.

ΠΑΡΟΥΛΙΣ ἐν καὶ ἐπελὶς πάθη τῶν ἔλων ἂν ἢ μὲν παρελὶς, ἀπόστημα τι κατὰ τὰ ἔλα γινόμενον ἢ δὲ ἐπελὶς, φλεγμονή τις, κατὰ τὰ πλησίον τῶν γομφίων, ὀδόντων ἔλα υπερανθηκῦτα: ὑπερσάρκωμα. Sunt igitur παρελὶς & ἐπελὶς, gingivarum vitia: quorum παρελὶς gingivarum est abscessus, ἐπελὶς vero inflammatio gingivarum, juxta dentium alveolos, ultra modum tumens, ceu nimia quædam carnis excrecentia. ACT. Lib. 2. Περί διαγν. παθ. cap. 14. Ein Zahn-Geschwür. Zahn-Geschwulst.

ΠΑΡΩΤΙΔΕΣ, Παρωτίδες εἰσὶ παρα τοῖς ὠσὶν ἀπόσηματα (ταῦτα ἔνιοι διοσκήρως ἐκάλεον) ἐπὶ πυρετοῖς γινόμενα, τὰ πολλὰ τῶν πυρετῶν ἀπαλλάσσονται. Parotides sunt abscessus prope aures: hos quidam διοσκήρως vocarunt: febribus plerumque superveniunt, & ab eis homines liberant. GALEN. in Def. med. Ἡ παρωτίς πάθος ἐστὶ τῶν παρα τοῖς ὠσὶν ἀδένων, ὕλης ἐκκριτομένης, ποτὲ μὲν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἐσφηνωμένων ἐν αὐτῇ χυμῶν, ποτὲ δὲ ἀπὸ τῆς λοιπῆς σώματος, κριτικῶς ἐν πυρετοῖς γινόμενον. Parotis glandularum sub ipsis auribus affectus est, materia morbi illic emanante, modo a capite, humoribus videlicet in eo obstructis, modo a reliquo corpore, in febribus crisin expertis oritur. PAUL. Lib. 3. cap. 23. Siehe Ous. Ταῦτα παρ' οὖς. Δεῖ τοίνυν ἡμᾶς εἰδέναι πρόγε πάντων, ὡς πλείους τῶν παρωτίδων εἰσὶν αἱ διαφοραί. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν εἰσὶ λόγῳ κρείττους γινόμεναί, πέψως ἢ δὴ φανείσης, αἰτνες ἐδὲ φαῦλαι, ἀλλὰ μᾶλλον εὐκαταί τυγχάνουσι, καὶ πολλὰς ἐκ μεγάλων κινδύνων θυσάμεναι ἔτεροι δὲ πάλιν ὑπάρχουσι, αἰτνες ὑπὸ πλήθους ἀπέπτου τυγχάνουσι. Βαρύνουσι ἄμα καὶ πρὸς καιρὸν τὴν φύσιν ἐρεθίζουσι. Scire igitur nos oportet, plurimas esse parotidum differentias, quædam enim ipsarum, ratione crisis, concoctione apparente, fiunt: quæ neque pravæ, sed potius curatu faciles existunt, multosque magnis periculis liberarunt: aliæ vero ex copia cruda contingunt, quæ naturam gravant, simul & non nihil irritant. TRALL. Lib. 4. cap. 2. Sub ipsis vero auribus oriri παρωτίδες solent, modo in secunda valetudine, ibi inflammatione orta: modo post longas febres, illuc impetu morbi converso. Id abscessus genus est, itaque

itaque nullam novam curationem desiderat, animadversionem tantummodo. CELS. Lib. 6. cap. 16.

ΠΑΡΟΝΥΧΙΑ, Paronychia. Ἡ παρωνυχία ἀπόστημα ἐστὶ παρὰ τὴν ῥίζαν τοῦ οὐχῆ συνιπόμενον: PAVLVS AEGINETA: Lib. 3. πα. Ulcus ad radicem unguium. Nagel-Geschwür. Παρωνυχία, Latinis reduvia, abscessus ad unguium radices natus. Paronychia est abscessus ad radicem unguium factus. Ein Nagel-Geschwür an Hand oder Fuß.

ΠΑΧΕΕΣ, Obesi homines. οἱ παχείες σφόδρα, κατὰ φύσιν ταχυθάνατοι μάλλον γίνονται τῶν ἰσχυρῶν: HIPPOCR. Aphor. Sect. 2. Rationem addit GALENVS, μαχθηρὰ δὲ ἢ εἰς πάχος ὑπερβολή, σενὰ γὰρ εἰσὶν τῶν ἀσθενῶν καὶ ἀφλέβες. Obesi valde, secundum naturam subito morientes plus fiunt, tenuibus. Onerosa his in crassitiem vergens abundantia, angustae enim sunt eorum arteriae, venaeque. Fette Leute bringen ihr Alter nicht hoch. CELS. Libr. 2. cap. 6. Obesi, plerumque acuris morbis, ex difficultate spirandi, strangulantur, subitoque saepe moriuntur: Quod in corpore tenuiore vix evenit.

ΠΕΙΡΑ. Experimentum, cuius exitus securus haud est. Ein Versuch ungewissen Erfolgs, hinc πειρᾶσθαι. Einen Versuch machen. Ἀτεχνόν τι καὶ ἄλογον ἢ πείρα, καὶ τύχης ἀγαθῆς δεόμενον. GALEN. Method. Med. Lib. 1. Illiberale & irrationale quid, experiri velle, & bona fortuna indigens. Ἐκ ἀνθρώπων σώματ' πειρᾶσθαι, τῶν ἀπειράτων, ἐκ ἀσφαλῆς, εἰς ἄλεθρον ὅλα τὰ ζῶα τῆς κακῆς πείρας τελευτήσης. GALEN. Comm. 1. in Aphor. Hippocr. In humano cor-

pore experiri nondum explorata, haud liberale, in perniciem totius corporis inani tentamine exeunte.

ΠΕΛΙΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ, Livida febris. Ὅτι δὲ πελιοί, τῶν πυρετῶν ἀπὸ τῆς χροῆς τὴν ἐπωνυμίαν εἰληφότες, ἐλλοίπειν σημαίνουσι τὸν αἱματικὸν χυμὸν καὶ δηλονότι σὺν αὐτῷ καὶ τὸ ἐμφυτον θερμὸν, καὶ διὰ τούτο εἰσὶν ὀλέθριοι. GALEN. Comm. in Hippocr. Prognost. Lividae febres a colore nomen accipientes, deficere significant sanguinem & cum illo calorem vitalem, suntque propterea periculosa. Gefährliche Fieber mit blauen Flecken unter der Haut.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ, Circuitus, morborum aliquis ambitus, ac veluti circulus. Ὅταν τὰ προγεγονότα δεύτερον ἄνδρες ἐπιγίγνεται νόσος, πολλάκις περιερχομένης τῆς νόσου κατὰ τινὰ κύκλον ἐκ τῶν αὐτῶν ἐπὶ τὰ αὐτὰ, διὰ τῆς αὐτῆς τάξεως. GALENVS, Libro de temporibus totius morbi. Quando ea quae jam ante facta sunt iterum accidunt aegrotis, morbo frequenter invadente, aliquo circuitu, ex iisdem in eadem eodem ordine. Circuitum CELSVS appellat Lib. 3. cap. 5. dum scribit, tertianarum quartanarumque esse certum aliquem circuitum. Περίοδος ἐστὶν τεταγμένη χρόνος ἀνταπόδοσις. Periodus est determinati temporis repetitio. Dergeordnete Umlauf, die Zeitrechnung in Krankheiten.

Ἡ ΠΕΡΙΠΝΕΥΜΟΝΙΑ φλεγμονὴ τῶν πνευμονῶν ἐστὶν, τὰ πολλὰ μὲν ἐπὶ κατάρξεσις ἰσχυροῦς ἢ συνάγχαις, ἢ ἀσθμασιν, ἢ πνευρίτισιν, ἢ ἑτέροις γινομένη νόσημασιν, ἐστὶ δὲ ὅτε καὶ αὐτὴ κατάρχεται τῶ πάθει, παρέπιται δὲ τότε δύσπνοια, πυρετὸς ὄξυς τε καὶ καυσώδεις βάρει τε καὶ τάσις τῆς στήθους: ἐρυθρὰ αὐτοῖς τὰ μῆλα φαίνεται; ἐστὶ δὲ ἐκ μεταπτώσεως ἐτέρων νοσημάτων εἰς τούτο παραγεγομένων.

PAVL. AEG. Libr. 3. cap. λ. Peripnevmonia pulmonis est inflammatio ut plurimum a validis destillationibus, sive a faucium inflammationibus & pectoris oppressionibus & pleurae inflammationibus aut aliis morbis, uti symptoma: Ipsa autem etiam, morbus est primarius habetque symptomata, anhelationem, febrem acutam & ardentem, gravitatem & tensionem thoracis, rubella illis genae apparent, aliquando oritur ab aliis morbis ad pulmones translatis. HIPPOCR. Aphor. Sect. 5. Art. 10. 'Οκόσοι κινάγην διαφεύγουσιν, ἐς τὸν πνεύμονα αὐτοῖσι τρέπεται, καὶ ἐν ἑπτὰ ἡμέρησιν ἀποθνήσκουσιν ἢ δὲ ταύτας διαφεύγουσιν, ἔμπροσθεν γίνονται. Vertit CELS. L. 1. c. 7. Si angina subito finita est, in pulmonem id malum transit, idque saepe intra septimum diem occidit. Quod nisi incidit, sequitur, ut aliqua parte suppuret. Ἡ περιπνευμονία τοιαύτη ποιεῖ: πυρετός τε ἰσχυρὸς ἴσχει, καὶ πνεῦμα πικρὸν καὶ θερμὸν ἀναπνέει, καὶ ἀπορία καὶ ἀδυναμία ἴσχει, καὶ ἐπίτασμός, καὶ ὀδύνη περὶ τὴν ὠμοπλάτην, καὶ τὸν κληίδα καὶ τὸν τίττον, καὶ βάρῃ ἐν τοῖσι στήθεσι καὶ παραφροσύνη. HIPPOCR. de Humor. In peripnevmonia haec adsunt: febris vehemens, crebra & calida respiratio, anxietudo, vitium prostratio, & corporis jaectatio, doloresque ad omoplatam, claviculam & mammas, pondusque in pectore, atque delirium. Eine Entzündung der die Zunge umschließenden Haut, mit hitzigen Fiebern grosser Mengstlichkeit, Schmerzen, unter der Schulter, mit Wahnwitz. Ἐπὶ περιπνευμονίᾳ φρενίτις, κακόν. HIPPOCR. Aph. 7. 72. Super peripnevmonia phrenitis, malum. Bonae indoles peripnevmonia. ἐστὶ δὲ τὰ μὲν ἀγαθὰ, τὰ δὲ: εὐπετέως φέρειν τὸ νόσημα, εὐπνεῖν εἶναι τῆς ἐδύνης ἀπηλάττωσθαι, τὰ τε πτύελλον ἐπιδύως ἀναβήσσειν.

αἵματι δὲ συμμετριγμένον μὴ πολλῷ πτύελλον ζαιθόν ἐν τοῖσι περιπνευμονίᾳσιν, ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς νόσου πτύομενον, περιεσθῆκος, καὶ κάρτα ὠφέλει ἐβδομαίῳ δὲ ἔονται καὶ παλαιότερον, ἥσσον ἀσφαλές. HIPPOCR. Prognost. Vertit CELSVS Libr. 2. cap. 8. In pulmonis morbo, si sputo ipse levatur dolor, quamvis id purulentum est, tamen aeger facile spirat, facile excreat, morbum ipsum non difficulter fert: potest ei secunda valetudo contingere. Neque inter initia terreri convenit, si protinus sputum mistum est rufo & sanguine, dummodo statim sedetur.

ΠΕΡΙΠΛΥΣΙΣ, κοιλίης. Alvi proluvies, differt a diarrhoea, duratione brevi & bonitate, περιπλύσις ἐπιθετέρα. HIPPOCR. in Protrh. Lubricitates alvi benigniores. Schlußfriger Stuhlgang.

ΠΕΡΙΤΤΩΜΑ, Superfluum, res rejectanea, quisquiliae, quae, manentes, morbum faciunt, purgandae per corporis meatus, τὸ μὴ κατεργασθὲν ἀκριβῶς μὴδ ἔξομιωθὲν, ἅτε προσφύεται τῷ σώματι, καὶ ὡς περιττὸν αἰλάται κατὰ τὰς ἐνδον ἐννεχωρίας, ὅθεν περ αὐτῷ καὶ τ' ἔνομα πρὸς τῶν ἐμπροσθεν ὀρθῶς ἐτίθη, περιττώμα: Si quid nec elaboratum curiosius est nec assimilatum, nec accrescit corpori & veluti superfluum errat per laxiora spatia, unde illi a majoribus supervacanei nomen datum est. Hoc etiam, quod abundat, Hippocrati πλάδῃ dictum est. HIPPOCR. Lib. 1. Epid. πᾶσι πάντοτε πολὺς πλάδος. Erat omnibus magna humorum illuvies, ubi scribit GALEN. τὴν περιττὴν ὑγρότητα πλάδον εἰωθεν ὀνομάζειν. Hippocrates superfluum humiditatem solet appellare πλάδος. Ueberflüssige Feuchtigkeit des Körpers.

ΠΕΡΙΨΥΞΙΣ, Frigus extremorum vel totius etiam corporis, leve & sal-

tim

tim horridum, περίφυξις, ἢ ἐν τοῖς ἀκροῖς, Frigus extremorum, περίφυξις ἢ καθ' ὅλον τὸ σῶμα. Frigus totius, GALEN. Comm. in Prorrh. περίφυξις δυσεκδέσμαντος. Frigus, quod ægre ad calorem revocatur. GALEN. ibid. Cui opponitur, περίφυξις, πάλιν ταχὺ ἀναθερμανθεῖσα. HIPPOCR. Libr. 3. Epid. Aegrotō 1. 3. Frigus subito cum calore permutatum. Est etiam frigus in ambitu, dum interna calent, veluti in Leipyria. τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα καύματα ἐν ὑπόχονδρίῳ, πυρετῆ περιφυχθέντος. relictī in hypochondrio æstus, febre ipsa horrida. HIPPOCR. Prorrh. Schauer, Frösteln.

ΠΕΡΙΩΔΤΗ, Vehemens & circumquaque extensus dolor. Κεφαλὴν πονέοντες καὶ περιωδυνέοντες. Capite male affecti & illud circumquaque dolens habentes. HIPPOCR. L. 6. Aph. 10. Φρενῶν περιωδυνία. Septi dolores magni & circumquaque ducti. HIPPOCR. de ratione victus in morbis acutis Heftiger Schmerz.

ΠΕΣΣΕΣΘΑΙ, μεταβάλλειν, καὶ λεπτενεσθαι καὶ παχύνεσθαι διὰ πολλῶν εἰδῶν καὶ παντοίων. HIPPOCR. de prisca Medicina. Coqui est, mutari, extenuari vel condensari, multis rationibus ac variis. Reißwerden ist der Begriff von der Absonderung böser Feuchtigkeiten in Krankheiten, durch die Kräfte der Natur. Πέψις, ἐστὶ ἀλλοίωσις ἐτοίμη πρὸς ἐξαμάτωσιν, ἢ τις γίνεται ὑπὸ τῆς φύσεως θερμασίας. Autor Defin. GALENI. Coctio, est mutatio conveniens, ad sanguinis elaborationem, quæ naturæ valore perficitur.

ΠΕΠΑΣΜΟΣ, Coctio, maturatio. Explicat EROTIANVS, κυρίως μὲν ἐπὶ τῶν ἀκροδούων εἰρηται, ὅταν ἐξ ἰσότητος πέπειροι οἱ καρποί γίνονται, καταχερσι-

κῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων σωματίων, ὅταν οἱ χυμοὶ πεπανθῶσι. Proprie de arborum fructibus dicitur, quando ex cruditate maturi fructus fiunt, abusive autem etiam de nostris corporibus, quando humores cocti fuerint: Δηλοῖ ὁ πεπασμός πᾶσαν ἀγωγὴν ἐς τὴν σύμμετρον κρᾶσιν, ὡς ἐπὶ τῶν πεπαρομένων εἰδέχθη καρπῶν. Significat coctio omnem conductionem ad moderatam mixtionem, uti in coctis apparet fructibus. GALEN. Comment. in Hippocr. Libr. 6. Sect. 5. 6. Ubi Hippocrates τὸν πάσιν λέπειν morbos deficere dicit, διὰ πεπασμόν, καὶ λύσιν καὶ ἀρκίωσιν, Coctione, solutione, attenuatione. De urinis aliisque humoribus salutis causa fluentibus dicitur, πεπαίνεσθαι coqui, inspissari, hinc πεπασμός crisis & evacuationem vel involvit vel haud multo præcedit. HIPPOCR. Lib. 6. Epid. Sect. 3. 7. ἐκ τῶν γὰρ πεπασμός καὶ κρίσις ἅμα καὶ ἀποστασία: Coctio ipsa & crisis simul est & excretio: τῷ δὲ ὑγρῷ ποτὲ ἢ πέψις ἀρκεί μόνη, ποτὲ δὲ ἢ κίνωσις; ἐστὶ δ' ὅτ' ἀμφω συμπύπτει. GALEN. de caus. symp. Lib. 5. Humori aliquando coctio sufficit, aliquando evacuatio, aliquando utrumque accidit. Es bedeutet diese Natur-Handlung auch nur die Verwandlung des Bösen, in die Ähnlichkeit derer übrigen Lebens-Säfte, ohne Auswurf, bald heißt sie die Reinigung alleine, bald beides zugleich. Οἱ πεπασμοὶ γίνονται, τῆς φύσεως κρατέσης τῶν νοσούντων αἰτίων; ἢ πέψις τῆ νοσήματι ἐν τῇ τῶν χυμῶν ἀλλοίωσει γίνεται, διὰ γὰρ τῶν σφραγῶν ἢ φύσις διατέταται δυνάμεις ἐκείνων εἶσα, καὶ τὸ πέπτεσθαι, τοῖς χυμοῖς ὑπὸ τῶν σφραγῶν ὑγκινόντων γίνεται, ὡς, ὅταν γε καὶ αὐτὰ ταῦτα νοσῶν, καὶ ἐξ ἑν μὲν ἢ δὴ τὸ νόσημα τῆτο, καὶ κίνδυνον ἐτχάτον ἐπάγει. HIPPOCR. Epid. Lib. 2. Coctiones

nes fiunt, natura morbificas causas superante. Coctio morbi in humorum mutatione, fit: Nam per solidas partes natura agit, nihil aliud, quam vis eorum existens: Et coqui humoribus a sanis partibus solidis datur, ita, ut, si hæ ipsæ ægrotent, habitualis sit morbus & extremum adducat periculum. Sie geschieht durch die Kraft und Wirkung derer harten Theile in die Säfte. Η σύστασις διαίρεται εἰς λεπτότητα, παχύτητα καὶ τὸ ἐξ ἀμφοτέρων σύμμετρον. GALEN. de urinis. Consistentia dividitur in tenuitatem & opacitatem & id, quod ex utroque mixtum. Η πέψις παχύνει τὴν σύστασιν. GALEN. de urinis. Coctio incrassat consistentiam. Fit coctio variis modis, quod crassum est, dividitur, quod acre est, crassescit: Solches geschieht, wenn schleimigte Säfte verdünnet, scharffe Säfte verdicket werden: Determinatum huic negotio destinatur tempus, quod criticum dicitur, quo citior est coctio & diem anteverrens, eo minus fidelis. Hierzu gehdret eine gewisse Zeit und sind frühzeitige Reinigungen vor denen critischen Tagen nicht die sichersten. Ο τῆς παντελῆς πέψεως καιρὸς ὅρος ἐστὶν τῆς τῶν περιττωμάτων ἀποκρίσεως. Τὸ δὲ προειρηγήνοσθαι, καὶ γὰρ ἄτως ἐνομάζειν εἰώθειν Ἱπποκράτης, μόχθηρόν ἐστιν: ὁμᾶ γὰρ τοῖς λυπῶσιν ἐκκρίνεται τὰ χρεῖα, καὶ γίνεταί τῆτο, τῆς φύσεως ἐρεθισθείσης ἢτοι πρὸς τινος τῶν ἐξωθεν, ἢ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ τῷ σώματι ἐμπεριεχομένων. GALEN. περὶ κρίσιμων ἡμερῶν γ. Coctionis, omnino absolute tempus, terminus est, quo superfuitates sequestrantur: Præcox autem eruptio, ita enim loqui solet Hippocrates, pernicioſa est, simul enim cum affligentibus, ejiciuntur præstantissimæ res: Fitque illud, natura irritata, quadam

rerum quæ ambiunt, vel in ipso corpore suscipiuntur.

ΠΕΠΛΑΑΝΗΜΕΝΩΣ, Erronce, errabunde, sine ordine. HIPPOCR. L. 1. Epid. ἄλλοτε ἄλλοι παροξυνόμενοι πεπλανημένως. Febres aliæ atque aliæ erraticè exacerbantur; & Aegrot. 6. ejusd. Libri. πῦρ ἔλαβε πεπλανημένως. Ignis invadebat incerto typo, uti exponit GALENVS in Comment. ad hunc locum, ἀνευ τῆς κατὰ περίοδον τάξεως, sine ordine in periodis recepto. Irrende Fieber, welche keine gewisse Zeit halten.

ΠΙΚΡΟΙ, Moribus asperi & iracundi, idem quod ὀξύθυμοι, atrabiliarii, quibus bilis effusa est, ut os etiam propterea amarulentum sit. Πικροὶ γίνονται, καὶ θάπερ ἐνίοι δυσθυμένται μελαγχολικῶς, ἕτως ἕτεροὶ τινὲς ὀξύθυμένται πολλάκις, ὡς ἀθροίζομένης αὐτῆς τῆς χολῆς κατὰ τὸν σῶμαχος; Η καὶ τὴν ἐν τῷ σώματι γυγνομένην αὐτοῖς ἐκ τῆς τοιαύτης χολῆς πικρότητα δηλοῖ, τὸ φάναι πικρὸς γίνεσθαι. GALENVS Comm. in Hippocr. Librum de Victu in morbis acutis. Amarulenti fiunt, veluti quidam tristitia afficiuntur, ita alii ira excandescunt, ipsa bile in stomacho collecta: Vel amaritudinem ex ejusmodi bile in ore factam indicat, ubi dicitur, quosdam amarulentos fieri. Hinc πικρόχολοι, in quibus amara bilis abundat, quos differre a Melancholicis GALENVS vult: Πικρόχολοι ἄλλοι τινὲς παρὰ τὴν χολώδεις. Comment. in Libr. de Fracturis. Amaram bilem habentes alii sunt, quam simpliciter biliosi. Qua in re recte sentiunt veteres, non ignorantes, duplicem esse bilem, illam hepaticam insipidam, hanc, quæ in cystide excoquitur, amaram: Hæc effusa mox ad ventriculum redundat, mox ad ima fluit. Hinc HIPPOCRATI Libr. de ratione

Bb

Victus

Victus in morbis acutis. Πικρόχολοι τὰ ἄνω, amarulenti ad superiora. Exponit GALENVS: Τῆς ξανθῆς χολῆς, ἢ δὴ καὶ ὠχρᾶν καὶ πικρᾶν ὀνομάζουσι, ἐπιπολαζούσης τῆ ἀνω γαστρῆ, πικροχόλος εἰκότως ἐρεῖται εἶναι, τὰ ἄνω, τὰς τοιούτας, ὑπέρσσης δὲ δι' ἔδρας, πικροχόλος, τὰ κάτω. Flava bile, quam etiam pallidam & amaram vocant, ad superiorem ventrem redundante amarulentos, ad superiora, esse, recte dicimus, subducta autem eadem per fecesum, amarulentos ad inferiora. Ast πικρόχολοι καχέκτα EROTIANO sunt, quibus bilis in toto effunditur. Additque signum pathognomonicum, οἱ χολῶδες ἔχοντες τὸ παρακείμενον ἥπαρ, βλάπτονται ὑπὸ τῆς αἰσιτίας τῆ σωμαχῆ. Qui biliosum habent hepar, prope ad ventriculum, læduntur appetentia ventriculi. Gallfüchtige, zornige Leute.

ΠΙΤΥΡΙΑΣΙΣ. Ἡ πιτυρίασις λεπτῶν καὶ πιτυροειδῶν σωματῶν, ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς κεφαλῆς ἢ καὶ τὰ ἄλλα σώματος, ἐστὶν ἀπότηξις χωρὶς ἐλκώσεως. Porri-gio (quæ Pityriasis Græce dicitur) est, cum tenues & furfuraceæ squamulæ ex capitis vel etiam reliqui corporis superficie citra exulcerationem resolvuntur. PAVLVS AEGINETA Lib. 3. cap. 3. Πιτυρίασις ἐν καὶ Φαλάκρωσις, ὀφίασις τε καὶ ἀλωπεκία, πάθη μὲν κεφαλῆς, διάφορα δὲ ἐκ διαφόρων αἰτιῶν γινόμενα· καὶ ἢ μὲν πιτυρίασις, κακοχυμίας τινὸς ἀνερχείσης καὶ διαφορηθείσης διὰ τὴν τῆς κεφαλῆς δέρματος· ἴσους δ' ἄρα πάντες αὐτὴν κνηθομένων γὰρ τὴν κεφαλὴν ἀποπίπτει ὡσπερ τινα λεπτὰ πίτυρα, ἀφ' ὧν δὴ καὶ τὸνομα εἰληφεν. Capitis itaque vitia sunt, Porri-gio, Calvitium, Ophiasis, & Alopecia: sed distant, quod ex diversis inter se causis oriuntur. Nam Porri-gio (sive quam πιτυρίασιν Græci vocant) est pravi humoris, qui sursum

fertur, & per capitis cutem discutitur soboles. Vitium cuius facile innotescit: caput enim scalpentibus squamulæ & veluti furfures quidam tenues, (unde etiam nomen Græcis invenit) decidunt. ACTVAR. lib. 2. περὶ διαγν. παθ. cap. 5. Das Zucken der Haut an dem haarichten Theile des Hauptes, oder auch sonst über den ganzen Leib von einer durren Schuppenformigen Krätze.

ΠΑΛΑΝΗΤΙΣ πυρετός. Erratica Febris. Τῶν δὲ διαλειπόντων (πυρετῶν) οἱ μὲν ἐκάστοτε παροξύνονται, οἱ δὲ διὰ τρίτης, οἱ δὲ διὰ τετάρτης ὡσπερ ἕτεροι διὰ πέμπτης ἢ ἐβδόμης λέγονται παροξύνειν. ἐνοιοὶ δὲ αὐτάκτως, ἔς καὶ πλανήτας Φασί. Ex intermittibus autem (febribus) aliæ quotidie, quædam tertio, aliæ quarto quoque die revertuntur: uti & nonnullæ tardius quinto aut septimo redire feruntur. Sunt quoque quæ inordinatis accessionibus repetant, quas πλανήτας vocant (nos vagas atque erroneas nominare solemus). ACTVAR. Lib. 2. περὶ διαγν. παθ. cap. 1.

ΠΑΕΤΜΟΝΕΣ, idem quod πνεύμονες, Pulmones. Hinc πνευμῶδες, ὁ φθῆσι. GALENVS in Exegefi. Πνευμῶν apud HIPPOCR. Lib. 2. de morbis, est, pulmone laborare. Exponitur a GALENO πνευμῶδες πάθος φθῆσι, Pulmonicus morbus, Tabes. Lungen-Sucht.

ΠΑΕΤΡΙΤΙΣ, Morbus lateralis. Πλευρέων πένος. HIPPOCR. Lib. 3. Aphor. 23. Est autem, exquisita & vera, inflammatoria & febrilis, Πλευρίτις ἐστὶν ἐδύνη πλευρῆ καὶ ὑπεξωκότος, διατείνουσα μέχρι κλειδῶς καὶ ἀκρωμίου καὶ ὠμοπλάτης σὺν ὄξει καὶ ἀδιαλείπτῳ πυρετῶ μετ' ἐδύνης νυγματώδους ὁμῆ καὶ φρένης καὶ δυσπνοίας καὶ βηχός. Pleuritis est dolor laterum & subtensæ costis membranae,

næ, cum acuta & continua febre, dolore punctorio, simul etiam horrore, difficili respiratione & tussi. Addit ARETAEVS de morb. acut. Lib. 1. cap. 10. σὺν πτυάλῳσι ποικίλοις, cum sreatu variantis coloris. Est autem etiam spuria quædam, sine febre, vel certe haud inflammatoria. Hanc HIPPOCRATES ἑρῆν καὶ ἀπτυσον, πλευρίτιδα ἐν νότῳ, Pleuritidem siccam, sine sputis, dorsalem appellasse videtur: Πόνος πλευρῆ ἐπὶ μικρῷ πυρετῷ. Dolor laterum cum parva febre. ARETAEVS ibid. Ἡ πλευρίτις δὲ νόσημα ἐστὶ τῶν πλευρῶν ὑπεζωκότος ὑμένος, ὅς, ἐν οἷς μὲν ὁμιλεῖ τοῖς ὀστοῖς, ἐξ ἀνάγκης θλίβεται: Τὸ μεταξὺ δὲ πᾶν ἀθλιπτον ὃ ἐστὶν καὶ μάω τῷ λόγῳ τῆς φλεγμονῆς ὀδυνώμενον, ἐν τῷ τῷ χυρῶ καὶ ἀρτηρίῳ εἰσὶν αἱ κατὰ τὰ μεσοπλευρία καλέμενα τεταγμένα, κατὰ τε τὰ παχέα καὶ χαλαρὰ μέρη τῶν πλευρῶν ἐν βάθει δὲ κείμενα μᾶλλον, ὡς μὴ φαίεν τὰ τὰς πλευρῶν ὑπεζωκότος χιτῶνος, ἔτ' ἐν μετ' ὀδύνης, ἔτ' ὅπως αἰσθητῇ τῷ κάμνοντι τῶν ἀρτηρίων τῶν ἐν ταῖς πλευρίτισιν ἢ κινήσις ἐσται: Φλεγμαινότων δὲ ποτὲ τῶν ἐν τοῖς μεσοπλευρίοις μυῶν, ὀδυνῆσαν ἀνάγκη γενέσθαι τὴν διαστολήν τῶν ἀρτηρίων καὶ διὰ τῆτο κατάφωρον τῷ κάμνοντι, καὶ κατὰ τὸ μέγεθος τὸ τῆς φλεγμονῆς αἰσθησεται τῶ κατ' αὐτὴν σφυγμῶ. GALENVS de locis affectis Lib. 2. Pleuritis morbus est pleuras succingentis membranæ, quæ, qua parte ossibus adhæret, necessario valde tenditur, quod autem ossibus & membranæ huic intercedit, tensum haud est, & saltim inflammationis lege dolet. In hac parte arteriæ sunt, quæ intercostales dicuntur, ad crassiores & laxiores pleuræ partes positæ & profundius sitæ, quam ut pulsus pleuram ferire possint, quare harum arteriarum pulsus in Pleu-

ritide, ægroto imperceptibilis est. Quod si autem musculi intercostales inflammantur, oportet sane dolorificam esse harum arteriarum diastolen & propterea intolerabilem ægroto, & tunc magnitudo inflammationis per pulsus ægro perceptibilem, intelligitur. Seitenstechen, ein Entzündungs-Fieber der Pleuræ, mit unablässlicher Hitze, Betwirrung derer Gedanken, und blutigem Auswurf, wenn, nach GALENI Erklärung, das Periosteum mit entzündet ist, wo aber nur in denen Fett-Fächern der Pleuræ eine leichte Entzündung ist, heißt es Pluritis spuria, ohne groß Fieber, ohne Auswurf, am schlimmsten ist es, wenn die Musculi zwischen denen Ribben mit entzündet sind. Accedit quandoque pulmonum inflammatio, quod malum. Ἐπὶ πλευρίτιδι περιπνευμονίη, κακόν. HIPPOCR. Aph. 7. 11. A pleuricide peripneumonia, malum. Seitenstechen mit Entzündung derer Lungen, oder Pleuropneumonia, eine gefährliche Krankheit. Accensa prope claviculas pleura, & ea, quæ spuris destituitur, periculiosior. Die nach dem Schlüssel-Bein gehenden Schmerzen in der Pleuride und der Mangel des Auswurfs machen diese Krankheit gefährlicher. Ἀξερῆ τῶν πλευριτίδων καὶ ἀπτυσσι χαλεπώταται φοβερά δὲ, ἐν οἷσιν ἀνω τὰ ἀλγήματα. HIPPOCR. Coac. Pleuritides sicca & in quibus nihil sputitur, gravissimæ; metuendæ quoque, in quibus dolores ad superiora tendunt. Pleuritis in pus veritur. Das Seitenstechen, wenn die Entzündung sich nicht zertheilen kan, wird zu Eiter und heißt ein Brust-Geschwür. Paulo post: Εἰ δὲ εἴη τὸ ἐμπύημα ἐπὶ θάτερα μῖνον, σέρφειν τε καὶ καταμανθάνειν καὶ ἐπὶ τρεῖσιν, μὴ τι εἴη ἀλγῆμα ἐν τῷ ἐτέρῳ πλευρῷ καὶ ἢν σέρφόμε-

Μότερον ἢ τὸ ἕτερον τῆ ἐτέρῃ, κατακλινο-
 μένῃ ἐπὶ τὸ ὑγιαίνον πλευρὸν, ἐρωτᾷν εἴ τι
 φυτόν δοκῆι βαρὺ ἐκκρέμασθαι ἐκ τῆ ἀνω-
 θεν εἴ γὰρ εἴη τῆτο, ἐπὶ θάτερον ἐστὶ τὸ
 ἐμπύημα, ἐπὶ ὁκοῖον ἂν πλευρὸν τὸ βάρε-
 γίνηται. Τὰς δὲ ζύμπαντας ἐμπύες γινώ-
 σκειν χρεὶ τοῖσι δὴ τοῖς σημεῖοις· πρῶτον
 μὲν εἴ ὁ πυρετὸς ἐκ ἀφίθου, ἀλλὰ τὴν
 μὲν ἡμέρην λεπτός ἴσχει, τὴν δὲ νύκτα
 πλείων· καὶ ἰδρωτὸς πολλοὶ ἐπιγίνονται,
 βῆχες τε· θυμὸς ἐγγίνεται αὐτέοις, καὶ
 ἀποπτύουσιν ἕδην ἄξιον λόγου· καὶ οἱ μὲν
 ἐφθαλμοὶ ἔγκοιλοι γίνονται, αἱ δὲ γνάθοι
 ἐρυθμήματα ἴσχει· καὶ οἱ μὲν ὄνυχες τῶν
 χειρῶν γρυπῶνται, οἱ δὲ δάκτυλοι θερμαί-
 νονται, καὶ μάλιστα ἄκροι· καὶ ἐν τοῖσι πο-
 σὶν οἰδήματα γίνονται ἀνὰ τὸ σῶμα. Et
 mox: Ἦν μὲν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇσι γένηται,
 καὶ ἡ δύσπνοια, καὶ ἡ βῆξ, καὶ ὁ πτυελι-
 σμὸς διατείνῃ, εἰς τὰς εἴκοσιν ἡμέρας ἔχων,
 προσδέχασθαι τὴν ἐξῆς, ἢ καὶ ἐτι πρόσθεν.
 HIPPOCR. in Prognost. Interpretatus
 est CELS. L. 2. c. 7. Quod suppurat, ab
 ea parte quam afficit, dolorem inflam-
 mationemque concitat, ipsum calidius
 est: & si in partem sanam aliquis decu-
 buit, onerare eam ex pondere aliquo
 videtur. Omnis etiam suppuratio quæ
 nondum oculis patet, sic deprehendi
 potest: Si febris non dimittit, eaque in-
 terdiu levior est, noctu increfcit: mul-
 tus sudor oritur: cupiditas tussendi est
 & pene nihil in tussi excreatur: oculi
 cavi sunt, malæ rubent, venæ sub lingua
 inalbescunt, in manibus fiunt adunci un-
 gues: digiti, maximeque summi, pal-
 lent: in pedibus tumores sunt, spiritus
 difficiliter trahitur, cibi fastidium est,
 pustulæ toto corpore oriuntur. Quod
 si protinus initio dolor & tussis fuit &
 spiritus difficultas, vomica vel ante vel
 circa vigesimum diem erumpet.

ΠΛΗΘΟΣ, Plenitudo vasorum, ma-

xime sanguinis. Τὸ κατὰ τὰς φλέβας
 πλήθος. GALENVS de plethora. Τὸ
 δὲ ἀθροίζμενον πλήθος διττῶς λέγεται,
 ἢ γὰρ πρὸς δύναμιν λέγεται τὸ πολὺ, ἢ
 πρὸς τὴν ευρυχωρίαν τῶν περιεχόντων τὰς
 χυμὰς ἀγγείων. Καθάπερ γὰρ ὁ τὸ Φορ-
 τίον βασιάζων, ἂν ἐνθὺς ἅμα τῷ βαρύνε-
 σθαι τε καὶ κάρνειν, ἤδη καταπέπτωκε καὶ
 νεύκεται πρὸς αὐτῆ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρό-
 πον, ὅταν ἡ δύναμις ὑπὸ πλήθους βαρύνε-
 ται, δυνατόν ἐστιν ἀντέχειν αὐτὴν ἐπὶ πολὺ
 καὶ μηδέπω νοσεῖν τὸν ἀνθρώπον, ἐπὶ πλέον
 δὲ ἀμεληθέντι καταπίπτει ἡ δύναμις.
 PAVLVVS AEGIN. Lib. 1. lib. de Reple-
 tione. Congesta copia duplici sensu
 dicitur, aut enim ad vires appellatur
 ut plurimum, aut ad capacitatem conclu-
 dentium succos vasorum. Uti enim
 onus ferens, non statim simul ac onera-
 tur & laborat, succumbit & ab eo vin-
 citur, eodem modo, quando vis a mul-
 titudine gravatur, possibile est eam re-
 sistere diu & nondum ægrotare homi-
 nem, sed, diu negligenti, cadit vis. Λε-
 γότεροι πρὸς τὰς κινήσεις εἰσὶν οἱ πλη-
 θωρικῶς διακειμένοι, καθάπερ καὶ οἱ θερ-
 μότεροι τὴν κρασίον. GALEN. ὑγ. λόγ. β.
 Ignavi magis ad motus sunt plethorice
 constituti ut & qui calidiores, miscela,
 sunt. Οἷς ἂν συνήθης κένωσις αἵματός
 ἐπίσχηται, τέτοις ἔσονται νοσήματα πλη-
 θωρικὰ, ἐνέπεται αὐτῆ πρὸς ἐκεῖνα τὰ μέρη
 τὰ σώματος, ὅσα πλησίον ἐστὶ τῶν ἐπι-
 σχημένων ἐκρύσεων. GALEN. Comm. 3.
 in 3. Prorrh. Hipp. Quibus consueta
 evacuatio sanguinis obstruitur, illis erunt
 morbi plethorici, illo ad istas partes
 fluente corporis, quæ obstructis fluxu-
 bus sunt propiores. Πλήθος, multitu-
 do, copia humorum, ἀντὶ τῆς πληθώρας
 pro plethora sæpe accipitur, πλεονεξία
 χυμῶν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι συνισαμένη. Ab-
 undantia humorum in toto corpore con-

consistens. Specialius πλήθωσαν, τὸ κατὰ τὰς βλάστας πλήθωσιν, venarum repletionem dici GALENVS vult, de plethora Libro. Πλήθωσιν autem duplex habet GALENVS, τὸ πρὸς τὴν ἰσχυρὰ καὶ δύναμιν, ad vires, si sanguis debili homini, etiam parvus, onerosus tamen est, τὸ πρὸς ἀγγεία, ad vasa, si robusti & valentes sanguinem vasa distendentem habent. Σημεῖα πλήθωσιν νοσοποιεῖν, κύρωσις ἀγγείων καὶ ἐρευνθῆσθαι ἐπὶ τὸ πρόσωπον καὶ ὄρα εἰς τὸ σῶμα καὶ τῶν σφυγμῶν μέγεθος μετὰ εὐτονίας. GALEN. Introd. l. Medicus. Signa copiae humorum morbosa, vasorum tumor, & rubor faciei & totius corporis repletio, & pulsuum magnitudo cum robore. Die Vollblütigkeit, eine Ursache vieler Krankheiten, sonderlich des Unvermögens und der freyen Bewegung derer Säfte. Sie ist verschieden: Die Vollblütigkeit derer Adern, wenn solche oft vom Wallen des Blutes aufschwellen. Die allgemeine Vollblütigkeit, und diese entweder mit einem wahren Ueberflusse des Blutes, oder mit einer geringen Menge Blutes, welche aber doch schwache Leute beschweren kan. Plenitudinem damnat HIPPOCR. Aphor. Sect. 1. art. 3. Ἐν τοῖσι γυμναστικῶσι αἱ ἐπὶ ἄκρον ἐνεξία, σφαιερὰ, ἢ ἐν τῷ ἐσχάτῳ εἴσιν· ἢ γὰρ δύνανται μένειν ἐν τῷ αὐτῷ, ἀδὲ ἀτρεμέειν· ἐπεὶ δὲ ἐκ ἀτρεμέειν, ἐκ ἐπιδύνανται ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιιδόναι, λείπεται ἂν ἐπὶ τὸ χεῖρον. Vertit CELS. Libr. 2. cap. 2. Ergo si plenior aliquis & speciosior & colorator factus est, suspecta habere bona sua debet; quæ, quia neque in eodem habitu subsistere, neque ultra progredi possunt, fere retro, quasi ruina quadam, revolvuntur.

ΠΝΕΥΜΑ, Spiritus. Præterquam quod τὰ ἐρμῆντα, fluidum nervorum

subtile, & impetum in solida faciens, designat, sensu ad morbos accommodato, significat, mox flatus, τὰς φύσας: τὰ πνεύματα ὑποχανθρῆσιον. Lib. 2. Epidem. Flatus, qui præcordia tendunt. Πνευματώδεις, spiritu perfusos HIPPOCRATES, dicit, περὶ τῶν ἐμπνευματωμένων καὶ τῆς πεπνευματωμένης κοιλίης, de flatuosis & ventre flatulento; GALENVS exemplis probat Libr. 3. de Dyspnœa. Deinde πνεῦμα, τὴν ὅλην ἀναπνοήν, universam respirationem designat, apud HIPPOCRATEM passim. Πνεῦμα πυκνότερον, densior spiratio. de ratione Vitæ in morbis acutis. Πνεῦμα μικρόν, parva spiratio. Πνεῦμα μένον, ἀπλῶς πνεῦμα, ubicunque penes HIPPOCRATEM solum & simpliciter sistitur, quamvis difficilem respirationem denotat, qua, veluti signo, frequenter usus est. Πνεῦμα ἀλιζόμενον, Coac. Præn. Spiritus celer & frequens. Πνεῦμα ἀνακαλέμενοι, Epidem. Lib. 1. Spiritus introrsum ductus. Πνεῦμα ἀνω φερόμενον, ἀνελκόμενον, in Prorrh. Spiritus elato thorace ductus. Πνεῦμα ἀνεσπασμένον, Interceptus revulsusque spiritus. Libr. 4. Aph. 68. Πνεῦμα ἀραιόν, μέγα, Spiritus rarus & magnus, qualis est apoplecticorum. Πνεῦμα ἀσημον, Spiritus vix perceptibilis, qualis est Lipothymicorum. Epid. L. 6. Sect. 7. 12. Πνεῦμα βηχῶδες, Respiratio tussiculosa. In Coac. Prænot. Spiritus a mucositate cohibitus. Ἐνίσχεται (τὸ γλισχρὸν) προσκαλλόμενον ταῖς συράξι τὸ πνεῦμα. GALEN. Comm. 2. in Progn. Hippocr. Inhæret glutinosum, adglutinatum fistulis pulmonum. Πνεῦμα μετέωρον, Spiritus, elato toto thorace, magna contentione, ductus, ὅταν ἐξερμῆσιν οἱ πνεύμενοι διανίσθασθαι τε καὶ παντὶ τῷ θώρακι βιάως ἐπισπᾶσθαι τὸν ἐξεδεν ἀέρα.

αέρα. GALEN. Comm. in Libr. 3. Epidem. Quando magno conatu exsurgunt suffocandi, ut omni thorace valde introducant externum aërem, ως ἐπ' ἀσθματικῶν ἐμπύων τε καὶ περιπνευμονικῶν. Veluti in asthmaticis, exulceratum pulmonem habentibus & pulmone inflammatis. Πνεῦμα πυκνὸν μὲν καὶ μικρὸν ἔδον, Φλεγμονὴν καὶ πόνον ἐν τοῖσι κυρίοισι τόποισι σημαίνει, μέγα δὲ καὶ διὰ πολλῶν παραφροσύνην ἢ σπασμὸν; Ψυχρὸν μὲν θανάσιμον, θανάσιμον δὲ καὶ πυρετώδες, καὶ λιγνῶδες πνεῦμα, ἥσσαν δὲ τῶν ψυχρῶν; καὶ τὸ μέγα ἔξω πνέομενον, μικρὸν δὲ ἔσω, καὶ τὸ μικρὸν ἔξω, μέγα δὲ ἔσω, κάκιστον δὲ καὶ πλησίον θανάτε, καὶ τὸ ἐκτένον καὶ τὸ ἐπέγειν καὶ ἀμαυρὸν, καὶ διπλῆ ἔσω ἐπανόκλησις. HIPPOCR. Coac. Præn. Spiritus frequens & tenuis existens, inflammationem & dolorem in principibus locis indicat, magnus aurem & longo intervallo tractus, delirium & convulsionem: Frigidus lethalis, lethalis & ardens & fumosus spiritus, minus tamen frigidus, & qui magnus efflatur, parvus autem introrsum ducitur, parvus extrorsum, magnus autem introrsum, pessimus & proximus, ad mortem, & ille, qui longo tractu fit, & ille, qui post intermissionem redit, & debilis est, & duplicata ejus intus refractio. Das Athemhöhlen und dessen sonderliche Beschaffenheit sind in allerhand Krankheiten ein sicheres Zeichen des verschiedenen Erfolges, der Heftigkeit und Gelindigkeit einer Krankheit. Hinc,

ΠΝΕΥΜΩΔΕΣ, Ἰσθμοσὶ ἰδὲν, τὸ πνευμῶδες, καὶ ἀπὸ τῶν πνεύματος τὸ πάθος, ὅπως ἐπ' ἀσθματι. Ξυνὰ γὰρ καὶ τὰ παρόντα, μικρὸν δὲ καὶ τὸ διάφορον, δύσπνοια μὲν γὰρ, καὶ ἐξ, καὶ ἀγρυπνία,

καὶ θέρμη, ξυνὰ, καὶ ἀπεσιτή, καὶ ἰσχυρότης ὄλη. καὶ γὰρ αἰσχυρὸν ἐν τῷ κοκκῷ, ἀποτέίνεται, πλὴν ἔπειτα πρὸς ἑνὸς ἔτους. ἦν τε γὰρ τὸ μετόπισθεν ἀρξῆ, εἰς τὸ ἔαρ ἢ τὸ θέρος ἀπογίγνεται. ἦν τε χειμῶν, εἰς τὸ μετόπισθεν, τελευταῖα τὸν βίον. κατὰ καὶ γέροντες ἀλῶναι ἐπίδησι καὶ ἀπόφρεκτοι, ἀλόγους, ὅσον βραχέως ἔσπῃς, ἐς εὐνήν θανάτε χρέος. ἀγχις αἰσχυρὸν ἀπνοια σφυγμοὶ μικροί, πυκνοί, ἀμυδροί. ἀλλὰ τὰς μὲν ξυνὰ πρὸς τὸ ἀσθμα. ἰδὲν δὲ: ἀναθήσασσι ὡς ἀνάγοντες, ματαιοπνέουσι δὲ, ἔδον γὰρ ἀνάγουσι. εἰ δὲ τι τῶν πνεύματος ἀποθράσσει. εἰ, μικρὸν λευκὸν, ερογγύλον, χαλαζῶδες. Anhelitus species est Pnevmaides (q. d. Pulmonarium) & a pnevnone (i. e. pulmone) vitium, quemadmodum & anhelitus, oritur. Quæ insunt enim utrique communia sunt, & exigua differentia est, nam spirandi angustia, & tussis & vigilia, & caliditas utrumque vitium comitantur: item in cibos odium, & totius corporis extenuatio. Id enim malum cum scedum sit, producit: neque tamen anni spatium excedit. Nam si autumnitempore ægrotae quis inceperit, vere aut æstate futura vitam finiet, sin hyeme, sequenti autumno moriturus est. Interdum & senes in hanc labem facile incidunt, a frigore corrupti, correptis levi momento ad perniciem opus est. Omnes simillime spiratione privantur: arteriarum motus parvi, crebri, infirmi, sunt: sed hæc & in anhelitu reperiuntur. Privatim vero hi tussunt, tanquam aliquid expulsi, cum tamen irritus eorum labor sit: nihil enim rejiciunt, verum, si quid ex pulmone vi extrudatur, illud est exiguum, album, rotundum, grandinosumque. ARET. Lib. περί χροῦ. παρ. 1. cap. 12. Neufferster Luffte

Rufft: Mangel von Lungen: Kranckheiten.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΚΗΛΗ, Ἡ πνευματοκήλη κατὰ γένος ἀνεύρωσμα τυγχάνει. Ventofus rames genere anevryfma exiftit. PAVLVS AEGINETA Lib. 6. cap. 64.

ΠΝΕΥΜΟΜΦΑΛΟΝ, Πνευμόμφαλον δὲ ἐστὶ τὸ ἀνεύρωσμα τῆς ὀμφάλας. Pnevmonphalon est umbilici dilatatio. GALENVS in Def. med. Wind:Bruch, fonderlich am Nabel.

ΠΝΕΥΜΑΤΩΣΙΣ, Πνευμάτωσις γαστρὶς, ἢ τῶν πνευμάτων ἐν γαστρὶ γένεσις. Pnevmatofis ventriculi, est cum flatus in ventriculo generantur. PAVLVS AEGIN. Libr. 3. cap. 38. ORIBAS. Lib. 4. ad Eunap. cap. 85. quod περὶ πνευματώσεως infcribitur, Ἡ τῶν πνευμάτων ἐν γαστρὶ γένεσις, χυμῶν ἢ σιτίων εἰς ἀτμὲς διαλυομένων, ὑπὸ θερμότητος συνίσταται χλιαραῖς. Gignuntur autem in ventriculo flatus ex humoribus aut cibis, qui a calore tepido in vapores diffolvuntur. Magen:Winde.

ΠΝΙΞ, Ἰσθηκὴ πνίξ. Οὐ γὰρ δι' ἐδ' ἀλλ' ὅτι ἐστὶν ἡ πνίξ παρὰ τὴν γιγνομένην ἀπώλειαν ἐξ ἐνδείας ἀναπνοῆς, διὰ στενωχωρίαν τῶν ἀναπνευστικῶν τινῶν ὀργάνων ἀποτετελεμένης. Neque enim aliud est strangulatio, nisi interitus subitus propter defectum inspirationis, qui fit ex angustia alicujus instrumenti ex iis quæ inferviunt respirationi. GAL. in Aphorism. Hipp. Com. 4. Sect. 34. Ἡ ὑσθηκὴ πνίξ, ἀνάδρομὴ τῆς ὑσέρας ἐστὶν, εἰς συμπάθειαν, ἀγέσης τὰ κυριώτατα τῶν μορίων, ὡς καρωτίδας, καρδίαν, μήνγγας. Strangulatus, vulvæ ad superiora recursus est, quæ principales partes in doloris confortium perducit, utpote arterias, quas vocant carotidas, cor, cerebrique membranas.

PAVLVS AEGINETA Libr. 3. cap. 71. Mutter: Beschwehrung mit Ersticken gen.

ΠΟΔΑΓΡΑ, Ζυνός μὲν ἀπάντων τῶν ἀρθρῶν πόνος ἢ ἀρθρίτις, ἀλλὰ ποδῶν μὲν, ποδάγρην καλεῶμεν, Ἰσχιάδα δὲ, ἰσχίων, χειράγρην δὲ, χειρῶν. Communis omnium articularum dolor est arthritis: sed pedum dolorem, podagram vocamus: coxendicum, ischiada, manuum vero, chiragram. ARET. Lib. 2. Περὶ χειρῶν παθ. cap. 12. Ποδάγρα. Πᾶσις ἐποδάγρῃ, πρὸ τῆς ἀφροδισιασμῆ. HIPPOCR. Aph. 6. 30. Puer non laborat podagra, ante venenis usum. Vertit CELS. Lib. 4. cap. 24. Ea (articulorum vitia) raro vel castratos vel pueros ante sceminæ coitum, vel mulieres, nisi quibus menstrua suppressa sunt, tentant. Ἐυνῆχοι ἐποδάγρῳσιν, ἐδὲ Φαλακροὶ γίγνονται. HIPPOCR. Aph. 6. 28. Eunuchi non laborant podagra, neque calvi fiunt. Γυνὴ ἐποδάγρῃ εἰ μὴ τὰ καταμηνία αὐτῆς ἐκλείπη: GALENVS Libro de Venæ Sect. Mulier podagram haud patitur, nisi menses illi deficient. Periodica est Podagra, HIPPOCRAT. Aphor. Sect. 6. art. 54. Τὰ ποδάγρῃ καὶ τῆς ἡσος καὶ τῆς φθινοπώρου κινεῖται, ὡς ἐπιτοπολύ. Vertit CELS. Lib. 2. c. 8. Omnique resolutioni nervorum idonea tempora sunt hyems & autumnus. Podagræ causa proxima est cruditas, maxime viscida. Τὸ πλεονάζον δὲ μάλιστα καὶ ἐπισυνιστὸν ποδάγρας τε καὶ ἀρθρίτιδος, ἐκ τῶν συνεχῶν ἀπεψιῶν συνισταμένης ὠμοχυμίας πέφυκε. ταῖς γὰρ ἐκείσοτε πλημμελείαις, ἐπ' ὧμοῖς δηλονότι, ἐπὶ τοῖς σιτίοις ἐτέρων σιτίων προσφοραῖς ὁ ὠμὸς ἐπισυναγόμενος χυμὸς, καὶ μήτε δι' ἐμέτων τύχη τινὶ καὶ τέχνη διναγόμενος, μηδ' αὖ διὰ γαστρὸς χαρῶν, ἐπὶ μὲν

μὲν ἐπὶ κώλα σκηχθεῖς, τὰς ἐκείθεν καλα-
 μένας ἐπεγείρει κωλικὰς ἑδύνας ὅτε δ' ἀν-
 εἰς ἰσχύον, καὶ τὴν ἰσχυαδικὰς, ἔτω πως κα-
 λυμίνης ἀπὸ τῆ πάθης συνίστησιν ἐνίοτε
 δ' εἰς κύστιν ἐξορμήσας, τὰς ἐξ αὐτῶν συν-
 ἔσθι δυσχερίας· μηδὲν δὲ τῶν ἐν σκηχθεῖς,
 ἀλλ' ἢ ἐπὶ χεῖρας τε καὶ πόδας σκεδασθεῖς,
 τὰς ἐξ αὐτῶν χειρῶν τε καὶ ποδάγρας,
 ἐστὶ τὰ ἀρθρίτιδας, συνίστησι. Illud summum
 & constans, quod est in podagra & ar-
 thride ex illo, qui de continuis indige-
 stionibus fit, crudo humores gignitur
 qui ex continuis cruditatibus humor cru-
 dus coacervari consuevit. Nam cum af-
 sidue peccetur, & crudis etiamnum cibus
 alii insuper ingerantur, crudus colligitur
 succus: At cum neque vomitus ca-
 su aut arte expellat, neque venter ege-
 rat, nonnunquam in laxiori intestino
 impactus, eos qui inde κωλικοὶ appellan-
 tur dolores excitat: Interdum ad ischion
 (id est coxendicem) delatus, ischiadicus
 efficit: Aliquando in vesicam irruens,
 urinæ difficultatis fit causa. Quod si
 nusquam horum locorum firmetur, sed
 in manus pedesque dispergatur, chira-
 gras & podagras, itemque arthritidas ge-
 nerat. ACT. L. 1. περὶ διαγν. παθ. c. 45.

ΠΟΛΥΠΟΥΣ, Polypus. Οὐκ ἐστὶν παρὰ
 φύσιν ἐν τοῖς ἔσθι γινόμενον, εἰκὸς κατὰ
 τὴν τῆς ἕσθης ιδιότητα τῆ τῆ πολυπόδου
 σαρκί. GALEN. Lib. 3. Compos. Pharm.
 Tumor præter naturam in naribus fa-
 ctus, similis secundum substantiæ qua-
 litatem polypodis carni. Significantius
 PAVLVS AEGIN. explicat, Lib. 6. 25.
 ὁ πολύπους ὄγκος ἐστὶ παρὰ φύσιν ἐν τοῖς
 ἔσθι συνίσταμενον ἀπὸ τῆς τῆ θαλασσίης
 πολυπόδου ἐμφερείας ὀνομασμέου, ὅτι
 τε τῆ εἰκὸς προσέοικε σαρκί, καὶ ὅτι ταῖς
 ἰδίαις πλεκτάναις, ὡσπερ ἐκείνου ἀμύνε-
 ται τὴν θηρέοντα, ἀπολαμβάνων τὰς
 χεῖρας αὐτῶν, ἔτω καὶ τὸ πάθος τοῦτον

τῶν νοσάντων ἐμφεράττει μυκτῆρας, δυσέ-
 γειαν παράσχοι κατὰ τε τὴν ἀναπνοὴν καὶ
 τὸν διάλεκτον. Polypus tumor est præ-
 ter naturam in naribus consistens, a
 marini polypi similitudine dictus, quia
 illius carni similis est, & quia suis, fla-
 gellis, sicut ille piscatores invadit, am-
 plexans illorum manus, ita etiam hic
 morbus ægrotantium infarcit nares, dif-
 ficultatem inferens & respirationi & lo-
 quelæ. De polypo ita CELSVS habet
 Libr. 6. 8. Est caruncula modo alba
 modo subrubra, quæ narium ossi inhæ-
 ret, & modo ad labra pendeus, narem
 implet, modo retro per id foramen quò
 spiritus a naribus ad fauces descendit,
 adeo increfcit, ut post uvam conspici
 possit, strangulatque hominem, raro
 dura eaque magis spiritum impedit &
 nares dilatat, quæ fere καρυνίδης est,
 itaque attingi non debet: Ein die Na-
 sen-Kammern einnehmendes offit durch
 den Gaumen in den Mund hangendes
 Fleisch-Gewächse.

ΠΟΝΟΣ, Proprie significat laborem,
 per tropum est morborum afflictio.
 Aegri enim laborare dicuntur aut labo-
 riosam vitam ducere. Deinde specia-
 tim dolorem significat: Γυναικείων πό-
 νοι, τραχήλε καὶ ἐσφύος πόνοι, καρδίας πό-
 νοι, ὑποχονδρείς δεξιῶ πόνοι HIPPOCR.
 passim in Epidemicis. Muliebrum
 dolor, cervicis & lumborum dolor, cor-
 dis dolor, dextri præcordii dolor: Bes-
 schwerungen in Krankheiten.

ΠΟΡΟΣ, Canalis omnium minimus,
 cujuscunque vasis maxime arteriosi, in
 quo sanguis ruber difficulter procedit.
 Die kleinsten Blut-Gefäße sonderlich
 die Spitzen derer Puls-Adern. Λανθάνει
 ποτὲ τὴν αἰσθησιν ὑπὸ σμικρότητι τοῦ
 τῆ πόρου: GALEN. de different.
 Morb. Lib. 1. Sæpe minima vasa sen-
 sum

sum ob parvitatem subterfugiant. Horum minimorum tubulorum affectiones sunt, *Ευρύτης τῶν πόρων καὶ στέγνωσις.* Laxitas & strictura. GALEN. Vid. σοι-
χέιον.

ΠΟΣΘΗ, Præputium, quo si qui carent, *λειπόθεμοι* dicuntur. Ejus morbi sunt varii. *Ἐλκώσεως προηγησαμένης περὶ τὴν βάλανον ἢ τὴν ποσθὴν, περὶ ἀμφοτέρα γίνεται πρόσφυσις.* PAVLVS AEGINETA Libr. 6. 15. Exulceratione glandis magis provec̄ta aut præputii, utriusque fit concremento.

ΠΟΣΘΙΑ, Idem quod *κρηθή*, Hordeolum. *Ἀποσημάτιον κατὰ τὸ βλεφάρον ταρσὸν ἐπίμηκες.* Abscessus parvus ad palpebrarum marginem eminens. PAVLVS AEGIN. Ein Gersten-Korn.

ΠΡΕΣΒΥΤΑΙ, Floridi senes, non decrepiti, qui ætate confecti: *γέροντες.* Numerantur a quadragesimo anno. *Leute von mittlern Alter zwischen der Jugend und dem hohen Alter, welche noch bey muntern Kräften sind.* *Οἱ πρεσβύται τῶν νέων τὰ μὲν πολλὰ νοσήσιν ἥσσον, ὅσοσα δ' ἂν αὐτοῖσι χρόνια νοσήματα γένηται, τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκουσιν.* HIPPOCR. Aph. Sect. 2. 39. Seniores junioribus plerumque agrotant mitius, quicumque autem illis chronici morbi accidunt, plerumque ad mortem durant.

ΠΡΙΑΗΣΜΟΣ, ὁ *πριαπισμός*, *ἀνέστησις αἰδοῖα ἐστὶ μόνιμος, εἰς μῆκος τε καὶ κύκλον ὀγκυμένη, χωρὶς τῆς ἐς ἀφροδίτια ἐραῆς.* *Φυσώδες πνεῦμα δηλονότι τὸ ἐξογκᾶν τὸ μορῶν, τικτόμενον ἐξ ὑγρῶν, γλισχρῶν καὶ παχέων, ὑπὸ θερμότητος μετερίας.* Principius est auctio pudendi diuturna in longitudinem ac orbem tumefacti, citra rei veneræ appetentiam. Est autem spiritus aëri similis, qui membrum ipsum tumefacit, ex humoribus visco-
Lebensfr. Griech. L. Deutsch. Wörterb.

sis ac crassis generatus, per moderatam caliditatem. GALEN. De comp. pharm. sec. loc. Libr. 9. cap. 9.

ΠΡΟΑΓΟΡΕΥΣΙΣ, *Πρόρρησις, προδιαγέρευσις.* Prædictio eventus morborum, non semper secura, uti dixit HIPPOCRATES 2. Aphor. 19. *Τῶν ὀξείων νοσημάτων ἢ πάμπαν ἀσφαλές αἰ προδιαγέρευσις.* Acutorum morborum non omnino certæ sunt prædictiones. Das Urtheil von dem vermuthlichen Ausgange einer Krankheit. Vertit CELS. Lib. 2. cap. 6. Neque tamen ignorare oportet in acutis morbis, fallaces magis notas esse & salutis & mortis.

ΠΡΟΕΚΡΗΓΝΥΣΘΑΙ, Maturius & præcocius erumpere, quam morbi ratio exigit, quod non semper securum aut optabile, idem est, ac *προεκκρήνεσθαι*, ante terminum diemue criticum expelli, purgari non satis costum. *Τὰ προκρηόμενα ἢν ὡμῶς κρηθῆ, ὑποστροφά.* HIPPOCR. Epid. Libr. 2. Præcocius expulsa, si cruda judicentur, morborum reversiones faciunt. *Προεκρήνεσθαι καλεῖ Ἱπποκράτης ἀπαντα τὰ πρὸ τῆς ἀκμῆς ἐπὶ κρίσει ἐρημντα.* GALEN. *περὶ κρίσεων.* Præcocius erumpere vocat Hippocrates omnia, quæ ante statum morbi summum, ad crisis impetum faciunt. *Grühzeitiger, jählinger, häufiger Ausbruch derer Auswürffe, welche deswegen nicht heilsam sind, weil sie eine Menge derer noch rückständigen Unreinigkeiten vermuthlich machen.*

ΠΡΟΠΕΠΟΝΗΚΩΣ, Aeger jam alio ante morbo fractus. *Ἦν προπεπονηκός τι ἢ πρὸ τῆ νοσήν, ἐνταῦθα σκίζει ἢ νόσος.* HIPPOCR. Aph. 4. 33. Si ante morbo affecta fuerit quædam pars, in illa morbus figitur.

ΠΡΟΠΤΩΣΙΣ, Procidencia quævis visceris cujusdam ex situ suo debito. Der Ausfall eines Theils aus seinem Lager, des Auges, der Mutter, derer Eingeweide. Πρόπτωσις (ὀφθαλμῶ) ἐστὶν ἔταν ὑπὸ τινὸς βιαίας πληγῆς, ἢ ἀγγουσμῶ, μετὰ συνεχῆς πυρετῆ ἢ κεφαλαλγίας, ὀφθαλμὸς προπέσῃ. Procidencia est, cum ob violentam plagam, aut strangulationem, cum febre continua, capitisque dolore, oculus sit prolapsus. GALEN. in Def. med. Prædicatur etiam, de prolapsu choroideæ oculi. Πρόπτωσις ἐστὶ προπέτεια τῶ ἑαγοειδῶς χιτῶν, ἐκ διαβρώσεως ἢ ἐρήξεως τῶ κερατοειδῶς γνωμένη. ἢ τις ἐν διαφόροις μεγέθεσι θεωρημένη, διάφορα καὶ τὰ ὀνόματα κατασκευάζει, ἐξ ὧν αὐτῶν ἕκαστον εἰκάζεται, παρωνομασμένον, τιθεῖσα. μικρὰ μὲν ἔστα, μυικέφαλον ὀνομάζεται, ἀπὸ τῶ ἐοικέναι μύϊας κεφαλῆ, ἐπαυξηθεῖσα δὲ πλέον, ὡς ἐοικέναι ἑαγὶ σαφυλῆς, σαφύλωμα λέγεται. ὡσπερ, εἰ ἐπὶ πλείστον ἐκπίπτει, ὡς τῶν βλεφάρων προπεπτωκυῖα φαίνεσθαι, μῆλον παρονομάζεται. εἴτι δὲ τῶτων φθάσει τυλωθῆναι, ἢ λ. προσαγορεύεται. Πρόπτωσις autem, est uvæ tuniçæ procidencia, quæ erosa ruptave cornea tuniçula contingit, hæc, prout major minorve cernitur, varia quoque nomina accipit, quæ singula ab ea re cui similia fuerint, denominantur, nam si exigua adhuc fuerit, ut muscæ capitulo sit similis, μυικέφαλον; si plusculum succreverit, ut uvæ acinum referat, σαφύλωμα (& nobis uvatio) dicitur. At si plurimum prolabitur, ut ultra palpebras profiliisse videatur, μῆλον (quod est malum) nominant. Quod si quid etiam ex eo callum duxerit, ἢ λ. (id est clavus) nuncupatur. ACTVAR. Lib. 2. περὶ διαγν. παθ. cap. 7. Πρόπτωσις ἐστὶ προπέτεια τῶ ἑαγοειδῶς χιτῶ-

νος ἐκ διαβρώσεως ἢ ἐρήξεως τῶ κερατοειδῶς γνωμένη, ἢ τις μικρὰ μὲν ἐστὶ ἔστα, ὡς προσεοικέναι μύϊας κεφαλῆ, ΜΥΙΚΕΦΑΛΟΝ καλεῖται, ἐπιπλέον δὲ αὐξηθεῖσα παραπλησίως ἑαγὶ σαφυλῆς, σαφύλωμα, ἐπὶ πλείστον δὲ, ὡς ὑπερεκπίπτειν καὶ τὰ βλεφάρων, ΜΗΛΟΝ, εἰ δὲ τυλωθῆναι τῶτο, ἢ ΛΟΣ προσαγορεύεται. PAVLVVS Lib. 3. κ.β. Proptosis est eminentia choroideæ tuniçæ ex ulcere aut ruptura corneæ facta, capiti muscæ similis, unde & Myoccephalon vocatur, ulterius autem auctus tumor instar baccæ uvarum, est staphyloma, ad summum progressa ultra etiam palpebras eminent, & pomum, si autem induruit, clavus appellatur. Nonnunquam autem ingens inflammatio tanto impetu erumpit, ut oculos sua sede propellat. πρόπτωσις id (quoniam oculi procidunt) Græci appellant. CELS. Libr. 6. cap. 6. Ἡ ὑτέρα προπίπτει, σπανίως μὲν, διὰ πλείονας δὲ αἰτίας. ἢν ἀφ' ὕψους κατενεχθεῖσιν καὶ ἐπ' ἰσχυρία ἐδρασθεῖσιν ἐγγυμένων τῶν ὑμένων οἱ κατέχρασι τὸ σπλάγγχον. Paulo post, προπίπτει δὲ κατὰ τὸ εἶμαον αὐτῆς' τινὲς δὲ καὶ πᾶσαν ἰσορῶσι προπίπτειν. ὅπερ οἰπίσανον. Vulva procidit raro quidem, sed multis occasionibus. Si ab alto delapsa, & in coxas firmata, membranæ quæ interaneum id continent, ruptis: Paulo post: aut procidunt in foeminis ad naturalia uteri, quidam vero & totam vulvam prolabi memoriæ produnt: quod a vero longe abest. PAVL. AEGIN. Lib. 3. cap. 72.

ΠΡΟΣΩΠΟΝ, Facies & vultus in homine. Πρόσωπον ἐρῶμενον. Facies sanæ similis, ΗΠΡΟCΚ. Coac. Prænot. Πρόσωπον ἐνανθῶς. Facies florida. Das gute Ansehen, muntere Gesichtsbildung eines

eines Kranken, als ein Zeichen seiner Kraft. Mendax tamen sæpe hilaris faciei aspectus est. Dem guten Ansehen ist nicht allemahl zu trauen. Προσώπια εὐχρῶσα καὶ τὸ λίην σκυθρωπὸν, πονηρὸν. HIPPOCR. PRORRH. I. Faciei bonus color, & quod in illa turbidum est, malum. HIPPOCRATES descripsit faciem larguidam ægroti, quæ propterea nunc hippocratica dicitur. Πρὸς ὄξεια, ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, κροτάφοι συμπεπτακότες, ὡτα ψυχρὰ καὶ ξυστεαλμένα καὶ οἱ λόβοι τῶν ὠτων ἀπετραμμένοι, καὶ τὸ δέρμα τὸ περὶ τὸ μέτωπον σκληρὸν τε καὶ περιτεταμένον καὶ τὸ χρῶμα τῶ ξύμπαντος προσώπου χλωρὸν τε καὶ μέλαν ἐὼν καὶ πελιὸν ἢ μολιβδαῖδες. Nasus acutus, oculi cavi, tempora collapsa, aures frigida & contractæ & pendula, cutis circa frontem dura, intensa & sicca, & totius faciei color ex viridi pallescens, aut etiam niger aut lividus aut plumbeus.

ΠΡΟΦΑΣΙΣ, Causa vera evidens & manifesta. Τὰ Φανερά τῶν αἰτίων. GALEN. Comm. 3. in Libr. I. Hippocr. Eine bekandte sichere Ursache.

ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΣ, Cura, qua morbos imminentes avertimus. Τὸ προφυλακτικὸν μέρος τῆς τέχνης ὃ δὴ καὶ καλεῖται ἰδίως προφυλακτικόν, ὅταν γὰρ ἦτοι πληθὺν τι χυμῶν, ἢ φαλότης ἢ ἐμφραξις ἢ φθαρθικὴ δύναμις ἐγγίνηται τῷ σώματι, κίνδυνός ἐστι νοσήσαι τὸν ἄνθρωπον. ἐνετι γνωρίζειν αὐτὰ διὰ τῶν συμπτωμάτων αἰ μέσα πως, τῶν δὲ τοῖς ὑγιάουσι ὑπαρχόντων καὶ τῶν τοῖς νοσήσι συμβανόντων, ἔτω μὲν μικρὰ τοῖς μεγέθεσι καὶ ἀσθενῆ τοῖς δυνάμεισι, ὡς μηδέπω κωλύεσθαι πρὸς αὐτῶν τὰς συνήθεις ἐκείσῃ πρόξει, ἔτω μικρὰ, ὡς μήπω τὸν ἄνθρωπον ἀναγ-

κάζεσθαι κληνῆρη γενέσθαι. GALEN. de Constit. med. c. 19. Prophylacticam artis partem proprie appellant eam, quæ cavere docet; quando enim jam plenitudo succorum, aut pravitas, aut infarctus, aut putrefaciendi vis infuerit corpori, periculum est ne ægroret homo; Licet intelligere ea, per accidentia quædam, quæ media inter ea quæ sanis fiunt aut ægrotis accidunt, ita quidem tenuia magnitudine, & imbecillia viribus, ut ne impediuntur quidem per illa consueta unicuique actiones, sic parva, ut nondum homo cogatur lecto affixus fieri. Die Sorge vor die Gesundheit, wenn selbige bereits auf eine oder die andere Art geschwächt worden, doch also, daß die Krankheit sich noch nicht erkläret. Προφυλακτικὸν ἐν ταῖς προπαθείαις καὶ προνομήσει, ἢ γὰρ ἄπαται κατὰ τὸν Ἡσίοδον ἐπιφοιτῶσιν αἰ νόσοι.

Σογῆ ἐπὶ Φωνῆν ἐξείλετο μητίετα Ζεὺς: ἀλλ' αἰ πλείστα καθάπερ προαγγέλους καὶ προδρόμους καὶ κήρυκας ἔχουσιν, ἀπερίας καὶ δισκηνσίας. PLUTARCH. ὑγιεινὰ παραγγέλματα. Curae priores esse debent in signis morbos avertentibus, non enim omnes juxta Hesiodum invadunt morbi

Tacentes, quia vocem abstulit sapiens Jupiter

sed plurimi, veluti nuntios & præcursores & præcones habent, indigestiones & languores in motu.

ΠΤΑΡΜΟΣ, Sternutatio, Das Niesen. Motus diaphragmatis, salutis causa, ad emungenda cerebri vasa. Ἐν τοῖσι νοσήμασι τοῖς θανατωδεσάτοισιν οἱ πταρμοὶ λυσιτελοῦσιν. HIPPOCR. Prognost. Etiam in morbis maxime pernitiolis sternutationes profunt. Ἐροχλάσι πταρμοὶ πολλάκις ἐμπύκτοντες ἐν πυρετοῖς, καὶ γὰρ πληροῦσι τὴν κεφαλὴν, καὶ τὴν δύναμιν ἐλέγχου-

ἐλέγχουσιν. PAVLVS AEGINETA Lib. 2. μη. Sternutationes frequentes nocent in febris, replent enim caput & vim frangunt. Ὅτι γε μὴν πταρμὸι ταῖς κερύχαις ἐπονται τὰ πολλὰ, καὶ μὲν δὴ καὶ σείοντες σφοδρῶς ὄλον τὸν θώρακα, λυμαίνοντά τε καὶ τὸν πνεύμονα: σωτηρίαν σημαίνουσι, ἢ ἂν θανατώδεις, ὅσον ἐπὶ τοῖς ἄλλοις σημείοις, ἢ νόσῳ ὑπάρχει; πέψως δὲ καὶ εἰσι γναρίσματα καὶ εἴωμης τῆς κατὰ τὸ ἐγκέφαλον ἀποκριτικῆς δυνάμεως. GALEN. Comm. in Progn. Hipp. Sternutationes coryzas sequuntur plerumque, moventes equidem valde totum thoracem, & affligentes pulmones; salutem indicant, etiamsi lethalis, quantum ad alia signa, morbus existit. Coctio enim sunt signa & roboris separatrix a cerebro virtutis.

ΠΤΕΡΥΓΙΟΝ, Unguis, Pannus. Βλάσημά τι ἐπιπεφυκότῳ ἐξωθεν ὑμῖν τοῖς ὀφθαλμοῖς. Germen aliquod adnatum externae oculi tunicae: ὅταν ἐλκωθέντῳ καὶ ὑπερσαρκώσαντῳ τὴ λευκῷ, ὑμῖν λευκὸς καὶ νευρώδης ἐπιδράμη τὸν ὀφθαλμὸν, ἀρχαίμεντῳ ἀπὸ τινῶν τῶν κινδύνων ἕως τὴ μέλαντῳ, καὶ τῆς κόρης ἐφάφηται. Autor Hagoges GALENI. Quando exulcerata & in carnem excrecente alba oculi tunica, membrana tenuis & tendinea decurrat super oculum, incipiens ab aliquo canthorum, usque ad nigrum & attingat pupillam. Ein Fell des Auges. Ὅμῖντῳ μὲν νευρώδης ἀπὸ τῆ μεγάλης κινδῶ τὸ ἐπίπαν τὴν ἀρχὴν δεξαμένη καὶ κατὰ μικρὸν ἐπὶ τὰ εἴσω ἔρποντῳ τῆτο συμβαίνει τὸ πάθημα, βλάπτει δὲ τὸν ὀφθαλμὸν τῷ τε κωλύειν τῆ συνολκῆ τῆ βολβῆ τὴν κίνησιν, καὶ τῷ προκόπτειν, ὄλην ἐπικαλύπτειν τὴν κόρη. PAVLVS AEGINETA Lib. 6. η. Membra-

na nervea a majore oculi angulo plerumque originem capiente & sensim ad interiora repente, hic morbus oritur. Laedit autem oculum & impediendo renitentia sua bulbi motum, & dum augetur, totam occultando pupillam. Ein Fell über dem Auge. Siehe Onyx. Πτερύγιον, ὄνυχῳ ὑπεραύξησις, Unguis affectus ab excrecente carne; Fleisch-Gewächse durch die gespaltenen Nägel an Händen und Füßen. Τὸ κατὰ τὴς ὄνυχας πτερύγιον ὑπεραύξησις ἐστὶ σαρκὸς, καλύπτουσα μέρῳ τῆ ὄνυχῳ, ἐν τοῖς τῆ ποδὸς καὶ τῆς χειρὸς μεγάλοις μάλιστα συνισαμένη δακτύλοις, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐν τοῖς ποσίν, ἐκ προοπταίσματῳ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνεταί τὸ δὲ ἐν ταῖς χερσίν, ἐκ παρωνυχίας ἀμεληθέντων, φλεγμηγάντων τε καὶ μεταβαλλόντων εἰς πύον. Pterygium in unguibus, carnis incrementum est, partem unguis operiens. Fit autem in pedis manusque potissimum pollicibus: in pedibus quidem, ex offensione plerumque, in manibus autem, ex neglecta reduvia, & post inflammationem in pus mutata. PAVL. AEGIN. Lib. 6. cap. 85. Idem autem Lib. 3. cap. 81. scripserat: Ὅπεραύξησις ἐστὶ σαρκὸς τὸ πτερύγιον, καλύπτουσα μέρῳ τῆ ὄνυχῳ, ἐκ παρωνυχίας ἢ ἐτέρας τοιαύτης αἰτίας γινομένη. Pterygium incrementum est carnis, aliquam unguis partem operiens. Oritur autem ex neglecta reduvia, aut alia hujusmodi causa. Digitorum vetera ulcera, in quibus recedere ab ungue caruncula cum magno dolore consuevit. Πτερύγιον Graeci appellant. CELS. Lib. 6. cap. 18.

ΠΤΕΡΥΓΩΔΕΕΣ, Prominulis alis seu humeris homines. EROTIANVS, οἱ μακρο-

κροτάγχοι και επίπολυ πλατέα έχοντες τὰ σήθει και εξέχοντα. Qui oblongo sunt collo & uirgimum lata & eminentia habent pectora. Inter signa phthiſeos aut extremæ tabis sunt etiam alæ exertæ. HIPPOCR. de causis morborum. Ρίς δ' ὄξεια και κρόταφοι συμπεπτωκότες, και ὀφθαλμοὶ κόλλοι και τὰ κατ' ὀμοπλάτας και βραχίονας ολονει πτέρυγες ὄξω αἰωρέμενα τοῖς φθίνας φαίνετα. Nasus acutus, tempora collapsa, oculi cavi, scapulæ & humeri instar alarum eminentes tabidis apparent. Magere Leute mit herausstehenden Achseln, gleichsam wie Flügel.

ΠΤΙΛΩΣΙΣ, παχύτης ἐστὶ τῶν βλεφάρων τυλώδης, ἐνερευθής, οἷς συμβαίνει πολλάκις και τῶν τριχῶν ἀπόπτωσης. PAVLVS AEGIN. Libr. 3. αβ. Ptilosis est crassities palpebrarum callosa, rubra, quibus accedit, quandoque pilorum delapsus. Πτίλωσις, δὲ ἐστὶν ὅταν τρίχες τῶν βλεφάρων ἄλλα μὲν ὑποφύσσι, αὐτὰ τε αἰ κατὰ φύσιν συμπεσῶσι και κατακλασθεῖσι νυγμὸς παρέχσσι. GALENVS Introd. f. Medicus. Ptilosis est, quando pili palpebrarum aliæ quidem subris crescunt prioribus manentibus, ipsæ autem priores collabuntur & mutici filisque fiunt, & oculum lancinant. Doppelte Reihen oder sonst übles Wachsen derer Augenlieder-Haare, wenn solche einwärts stehen und das Weiße im Auge stechen. Περὶ δὲ τῆς τασσῆς γίγνεται ἡ τριχίσις καλεμένη, και ἡ μαδάρωσις τῶν τριχῶν, ἣτοι βλεφάρων, ἣτις και πτίλωσις καλεῖται. Circa palpebræ vero extremitatem fit Trichialis (hoc est pili pungentes) & desfluxum pilorum, quod Madarosis & Ptilosis dicitur. AETIVS Lib. 7. cap. 2. Vide Μαδάρωσις.

ΠΤΥΕΛΙΖΕΙΝ, τὸ πτύειν πολλάκις ἢ πληρῶσθαι συνεχῶς πτύελε τὸ σῶμα. GALEN. Comm. 1. in Prorrh. Hippocr. Sputare, sæpe spuere, repleti continuo salivis ore. Geiffern, viel Speichel im Munde haben. Inde, πτυελισμὸς τὰ κατ' ὄξ ἀπαλλάσσει. HIPPOCR. Prorrh. 1. Ptyalismus tumores ad aurem mutat. Est & πτυαλισμὸς crebra & frequens sputatio. Ἀπὸ τῆ πτυαλίσει, a salivæ in os confluxu. Ὅι μέλλοντες ἐμῶν, πτυαλίσειν ἐμπροσθεν. HIPPOCR. Coac. Prænot. Vomiturientibus os saliva ante impletur.

ΠΤΥΕΛΑΟΝ autem est sputum, quod pectore educitur, varium, ἀφρώδες, χλωρόν, αἵματι ζυμμεμιγμένον, ξανθόν, πελωδες, ἰώδες, μυχώδες, πυώδες. HIPPOCR. passim in Coac. Prænot. & Prognost. Spumosum, pallidum, sanguine mixtum, flavum, plumbei coloris, viride, pituitosum, purulentum. Πτύελα και πτύελα passim promiscue usurpantur. Auswurf mit Husten, von verschiedener Art, schleimigt, eysterhafftig, blutig. In morbis acutis inflammatoriis, maxime pleuritide, salubria sunt, si sunt eductu facilia, sanguine tincta. Der Auswurf in Brust-Fiebern ist gut und heilsam. Αἵματι ζυμμεμιγμένον μὴ πολλῷ πτύελον, ξανθὸν ἐν τοῖσι περιπνευμονοῖσι, περιεσπῆδες, και κάστα ὠφέλεια, ἐβδομαίῳ δὲ ἐόντι και παλαιότερον ἦσσαν ἀσφαλές. HIPPOCR. Prognost. Sanguine mixto non multo sputum in peripnevmoniis conducibile, & valde juvat, septimum autem diem agenti & adolescenti morbo minus exquisitum. Ἀνδρῶντι πτύελα παραρρέοντα, πυρετώδες ἐόντι, ἐν ἡμέρα. HIPPOCR. Coac. Prænot. Non sudanti, salivæ fluentes, febrienti, benigna. Etiamsi chronicus pulmo-

num morbus est, conducunt sputa, si alba sunt, spissa, quorum defectus hominem jugulat. Der Auswurf erhält die Schwindsüchtigen bey dem Leben, bey dessen Ermangelung sterben sie. Πέπωνα δέ εσι τὰ μὲν πτύελα, ὁπόταν γένηται ὁμοία τῷ πύον. HIPPOCR. de ratione victus in Morb. acut. Cocta sunt sputa, dum fiunt similia puri. Ἐπὴν δὲ τὸ πτύελον ἴσχηται, ἀποθνήσκουσιν. HIPPOCR. L. 7. Aph. Si sputa cohibentur, intereunt. Πύον λευκόν, ἀνοσμον, ὁμόχρουν, ἀφλέγματος. HIPPOCR. in Prognof. & Coac. Prænot. Pus album, inodorum, æqualis coloris, haud tenue. Mali puris signum, fætor. HIPPOCR. Aphor. Sect. 5. art. 11. Τὸ πτύσμα ὅπερ ἂν ἀποβήσασσι, βαρὺ ὄζει ἐπὶ τὰς ἀνδρακας ἐπιχέμενον. CELS. Quicquid excreatum est, si in ignem impositum est, mali odoris est. Ἐπὶ πύον πτύσει φθίσις καὶ ῥύσις, ἐπὴν δὲ τὸ πτύελον ἴσχηται, ἀποθνήσκουσιν. HIPPOCR. Aph. 7. 16. A puris sputo, tabes & fluxus. Postquam vero sputum retinetur, moriuntur.

ΠΥΟΝ, Pus, sanguis in putredinem versus, ubi quievit, ita sentit HIPPOCRATES: Διαπνέει δὲ, ἀλλοιωμένον τὸ αἷμα, καὶ θερμανθέν, ἕως σαπὸν πύον γένηται τῶν τοιούτων ἐλκείων. Libro de Ulceribus. Pus autem fit, converso sanguine & incalescente, donec putrefactum pus in ejusmodi ulceribus fiat. In cava effusus sanguis fit pus, HIPPOCR. Aphor. Sect. 6. art. 19. Ἦν ὅς τὴν κοιλίην αἷμα χυθῆ παρὰ φύσιν, ἀνάγκη ἐκπυηθῆναι. Vertit CELS. Lib. 2. cap. 7. Si in ventrem sanguis confluit, ibi in pus vertitur. Fit autem pus naturæ opera, πέψι vel πεπασμῶ, estque præstantius, λευκόν, ἀνοσμον, ὁμόχρουν. HIPPOCR. in Progn. & Coac. Prænot.

album, inodorum, coloris æqualis. Malum est πελὸν, χλωρὸν φλεγματοῦδες. HIPPOCR. in Prognof. Ὅφαιμον, βορβορώδες, δυσώδες. Libr. 7. Aphor. 44. Sanguinolentum, fæculentum, fætidum. Τὸ δὲ πύον ἄριστον λευκόν τε εἶναι καὶ ὁμαλὸν καὶ λεῖον καὶ ὡς ἡκιστα δυσώδες, τὸ δὲ ἐναντιώτατον τῆτέ, κάκιστον. HIPPOCR. Prognof. Pus optimum, album & æquale & leve & quantum potest minime færens, quod contrarium, pessimum. Febris pus coquit, sine qua fit ichor. Eiter, eine gute starcke, weisse, nicht übel riechende, aus stockendem Blute durch ein gehöriges Fieber zubereitete Materie. Περὶ τὰς γενέσεις τῶ πύον, οἱ πόνοι, καὶ οἱ πυρετοὶ ξυμβαίνει μᾶλλον, ἢ γενομένω. HIPPOCR. Aphor. 2. 47. Circa puris generationes, dolores & febres magis accidunt, quam ipso facto. Pure facto febris quiescit. Περιγίνονται δὲ τῆτέων μάλιστα μὲν, ὅς ἂν ἀφῆ ὁ πυρετὸς αὐθήμερον μετὰ τὴν ῥῆξιν, καὶ οὐκ ἔτι ταχέως ἐπιδυμῶσιν, καὶ δὲ φησ ἀπηλλαγμένοι ἔφσι, καὶ ἡ γαστήρ σμικρὰ τε καὶ ξυνεσηκότε ὑποχωρεῖ, καὶ τὸ πύον λευκόν τε καὶ λεῖον καὶ ὁμόχρουν ἦ, καὶ φλέγμα, ἀπηλλαγμένον. HIPPOCR. in Prognof. Vertit CELS. Lib. 2. c. 8. Pus quoque quacunque parte erumpit, si est læve, album & unius coloris, sine ullo metu est, & quo effuso febris protinus conquievit, desiderantque urgere cibi fastidium & potionis desiderium. Τὸ καλῶς μεταβεβλημένον εἰς πύον αἷμα. HIPPOCR. Prognof. Pus ex sanguine legitime conversum. Pus ubique nascitur salubriter, dummodo via sit, qua educi possit. Πύον δ' ἂν ἐλθῶς διὰ ῥινῶν ἢ διὰ ὠτων, ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶ καμνοντῶ. GALEN. Comm. in Progn. Hipp. Pus si venerit per nares & aures, salutare est ægrotantibus. Καθ' ἡπαρ

ἢ παρ' ὀδονώδεσι πυώδεσσι κατὰ κοιλίην προϊ-
ονται. HIPPOCR. Coac. Prænot. Juxta
hepar dolentibus puri similia per al-
vum procedunt. Hinc πύωσις suppu-
ratio, πύωσις (ὀφθαλμῶ) ἢ ὄνυξ, ἐστὶ συλλο-
γὴ πύε κατά τὸ μέλαν μετὰ φλεγμονῆς
πρὸς τῇ ἰρίδι, παραπλησία ὄνυχι. Pyosis
(oculi, q. d. suppuratio) vel unguis, est
collectio puris in nigro cum phlegmo-
ne secundum iridem, ungui adsimilis.
GALENVS in Def. Med. Das Euter-
Auge.

ΠΥΡ, Ignis. HIPPOCRAT. passim:
πῦρ ἔλασεν. Ignis comprehendit. Ex-
plicat GALEN. ad Epid. L. I. Aegr. 2.
Comment. ἔτως δ' ὀνομάζεν εἰώθως τὸν
πυρετὸν, ὅταν ἢ σφοδρότατος. Ita appel-
lare solet febrem, si maxima est.
Hinc

ΠΥΡΕΤΟΣ, ἀπὸ τῆ πυρός. Febris
ab igne dicitur. Ἡ τῆ πυρετῶ γένεσις,
ἐκτροπὴ τῆς ἐμφυτῆς θερμοσίας ἐπὶ τὸ
πυρώδες ἐστίν. GALENVS Comment. I.
in Librum de ratione victus in acutis.
Febris generatio, conversio calidi nativi
in igneum quid. Fieber vom Feuer,
weil die natürliche Hitze über die Masse
darinnen zunimmt. Est autem febris
vel morbus ipse vel morborum sympto-
ma. πυρετοῖς ἐνοχλεῖσθαι τὰς νοσούν-
τας, οἱ παλαιοὶ ὀνόμαζον τὰς ἀνευ τινὸς
φλεγμονῆς ἢ ἀποσήματος ἢ ἀνευ μορί-
ων ἐξαιρέτως πεποιθότος ἔχοντας κα-
κῶς, εἰ δ' ἦτοι διὰ πλευρῶ φνεγμονῆν ἢ
πνεύμονος ἢ τινὸς ἑτέρου τοιούτου, πυρετταίεν,
ἢ πυρετταίνοντας αὐτὰς ὀνόμαζον, ἢ
ὑπὸ πυρετῶν ἐνοχλημένας, ἀλλὰ πλευριτι-
κῆς τε καὶ περιπνευμονικῆς, ἡπατικῆς τε
καὶ σπληνικῆς: Febribus turbari ægro-

tos antiqui dixerunt, si illis non præ-
cederet inflammatio, vel abscessus, ut
quædam alia pars notabiliter ægrota-
ret: Sin autem adesset inflammatio pleu-
ræ, pulmonum, aut alius partis, ægri-
que insuper febrerent, non febre corre-
ptos, sed pleuriticos, peripneumoni-
cos, hepaticos, spleneticos. Ζῶς
θερμότης πᾶσα ἀμετρος ἔσα πυρε-
τὸς ὀνομάζεται. GALENVS de Caul.
Morb. Lib. 2. Omnis animalis calor im-
modestus, febris dicitur. Febris, pul-
sus augmentum est, πυρετὸς ἐστὶ πλεο-
νασμός θερμοσίας νοσώδους ἀναφερομένης,
μετὰ παραλλαγῆς σφυγμῶν ἐπὶ τὸ πν-
κνότερον καὶ σφοδρότερον. Autor de-
fin. med. GALENI. Febris est abundantia
caloris morborum, auctioris, cum con-
versione pulsuum in frequentius & ve-
hementius. Differunt febres 1) dura-
tione. Πυρετὸς ἐστὶ χρόνιος καὶ ὀξύς.
GALEN. ad Glaucon. Therap. Libro.
Febris est vel tarda vel acuta. Diffe-
runt 2) typo, suntque, intermittentes,
simplices vel mixtæ aut duplicatæ
πυρετοὶ διαλείποντες εἰ μετὰ ῥίγους εἰσ-
βάλλοντες. Τριταῖοι γὰρ καὶ τεταρταῖοι
μετὰ ῥίγους ἐπίπαν παρεχόμενοι, Febres
intermittentes cum frigore invadentes,
tertianæ enim & quartanæ ut pluri-
mum cum frigore repetunt. GALEN. ad
Glauc. Pulsus quiescit, si apyrexia est
κατὰ τὰς παρακμὰς ἐκλύεται τὸ τάχος
τῆς συστολῆς, καὶ μάλιστα, ὅταν εἰς ἀπυ-
ρεξίαν, ἢ ἐγγὺς αὐτῆς, ἀφίκονται, ἐπιτέ-
νεται δὲ κατὰ τὰς ἀναβάσεις. GALEN.
de Progn. pulsuum. L. 4. Secundum
decrementa (paroxysmorum) solvi-
tur celeritas systoles, & maxime, quan-
do ægri ad statum febre vacuum, aut
prope ad illum, perveniunt, intendi-
tur autem juxta incrementa. Ἐπιπλο-
κῆ

κη καὶ μίξιν δυῶν πυρετῶν, ἀμνημερῆ καὶ τριταίε. GALEN. περὶ διαφορᾶς πυρετῶν 6. Mixtio & complicatio duarum februm, quotidianæ & tertianæ. Reliquæ uno veluti paroxysmo constant & perpetuus in illis naturæ labor est, sed brevissima est apyrexia, ubi duplicantur. Ἐν ταῖς ἐπιπεπλεγμέναις, ὁ μετα τὴν ἀκμὴν καιρὸς σενῆται, φθάνουσι εἰς βλάβην ἐπισημασίας ἐτέρη παροξυσμῶ πρὶν τὴν πρωτέραν περίοδον ἀκριβῶς πληρωθῆναι. GALENVS de temporibus morbi. In complicatis, quod post paroxysmi summum statum esse debet tempus, angustum fit, accedente invasione proximi paroxysmi, priusquam prior periodus perfecte impletur. Ὁ παροξυσμὸς εἰς μέχρη τῆ τέλους ἀπὸ τῆς τῶν συνεχῶν ἀρχῆς, ἐστίν. GALEN. θεωρητ. μεθόδ. 1. Continentium unus paroxysmus est, a principio ad finem; hæc sunt acutæ. Πυρετὸς ὀξύς. Febris acuta, πυρετὸς ἐδὲ βραχὺ διάλειμμα ποιούμενος. Febris ne breve quidem intervallum faciens. GALEN. Com. 2. in Libr. 6. Epid. πυρεττόντες αἰεὶ φλεγμονῆς τινὸς σπλάγγχης: AETIVS Terrabibi. 1. Tract. 5. καὶ πυρετὸς καυσθῆς, περικαῆς, febris ardens, urens HIPPOCR. Lib. 4. Epid. Mox simplex, mox inflammatoria, πυρετὸς ἐξέρουθρος Libr. 6. Epid. Sect. 1. 17. Febris prarubra: Scarlatina forte, πυρετοὶ κοπάδες laboriosæ febres, cum summa virium prostratione, & malignæ, HIPPOCR. Libr. 4. Aph. 64. Ὁξεία δὲ φρενίτις, λήθαργος, πλευρίτις, περιπνευμονία, κατοξεία δὲ, συνάνγχη, κυνάγχη GALEN. definitiones. Acuti febriles morbi, phrenitis, lethargus, pleuritis, peripneumonia. Peracuti, synanche, cynanche. Mitiores sunt continuæ, συνεχῆς, ephemeræ, unius pluriumve die-

rum. πυρετοὶ ἐφημέραι ὀνομαζόμεναι, ὀλιγοχρόνιαι, διατὴν τῆ σώματος διαθεσιν. GALEN. Comm. 4. in Hipp. de diat. acut. Febres ephemeræ dictæ, breves sunt, dum corporis dispositionem bonam inveniunt. πυρετὸς πρὸς χεῖρα λεπτός, χλιαρός. Febris ad contactum tenuis, tepida. πυρετὸς μαλθακός. Febris mollis. 3) Differunt symptomatibus: πυρετὸς περιψυχθεῖς. Febris, cui interfunt frequentes horrores. πυρετὸς κνησμώδης Febris pruriginosa, πυρετὸς ἀσωδέες. Febres anxietatis. Februm omnium tempora sunt quatuor. Τῶν πυρετῶν τέσσαρες εἰσὶν καιροὶ, ἐς καὶ χρόνος περὶ αὐτοὺς: εἰσεσολή, αὐξησις, ἀκμὴ, παρακμῆ. Autor Desinit, GALENI. Februm quatuor tempora, invasio, augmentum, status, decrementum. Pro illo tempore, febres nomine discrepant: ἀναβατικαὶ, dum inchoant crescuntque, ὁμότονοι καὶ ἀκμαστικοὶ, dum manent in suo statu aliquantulum, παρακμαστικαὶ, dum decrepant. GALENVS de differ. Febr. Libr. 2. Invasionem ubique ab horrore aliquo, etiam levi, numerare fas est. Φρενίτις εἰσεσολή, τὰ τῆς ἀρχῆς ἴδια γνωρίσματα πάντα ἔχων. GALENVS περὶ τῶν ἐν ταῖς νόσοις καιρῶν. Invasio horrida principium febris omnino indicat. Ἐπισκέψασθαι δὲ χρὴ τὴν ἀρχὴν τῆ ἐμπύματος, ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἧς ὁ ἀνδρῶπος πρῶτον ἐπέρεξεν, ἔπειτα αὐτὸν πρῶτον βίγος ἔλαβεν: HIPPOCR. προγνωστικόν. Principium morbi purulenti ab illo die ducitur, ubi ægrotus prima vice febrivit, & prima vice illum horror invalit, quod ita etiam est in paroxysmis singulis. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῶν παροξυσμῶν, ἠίκα βίγασιν ἐτι εἰνοσῆντες, ἰκανῶς ἀραιοὶ καὶ βραδείως αὐτῶν οἱ σφυγμοὶ γίνονται. GALENVS ad Glau-

Glaucon. Therap. L. 1. Juxta principium paroxysmorum, uti horrent ægroti, insigniter rari & lenti eorum pulsus fiunt. Febris non una est evacuationum via sed omnino plures, quarum optio non in medico, sed in natura ponitur. *Ευθεστάτοις πυρετοῖς, ἔρα ἀποχωρέοντα, διαχωρήματα κοιλίης, αἵματος, ἐκ θινῶν φύσις, ἔρησις πολλή, ἔμετος, γυναικί ἐπιμηνίαν ὁδοί.* HIPPOCR. *περὶ κρίσεως.* Optimi moris februm est, urinis turbidis, alvi defectionibus, sanguinis ex naribus fluxu, urinæ fluxu copioso, vomitu, quod ad mulierem, mensium via, judicari. Si motus in febre regulares sunt, erunt *Ευσταθέες πυρετοί*, quibus opponuntur *ἀκατάστατοι*. HIPPOCR. Epid. L. 3. Sed malignæ sunt, quibus intercurrent symptomata acria. *Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ πνεῦμα προσκόπτον, κακὸν, σπασμὸν γὰρ σημαίνει.* HIPPOCR. Aph. 4. 68. In febris, spiritus offendens, malum. Convulsionem enim significat. *Fieber. Ein verstärkter Puls: Schlag, mit Hitze: Die Fieber sind wechselnd, einfach oder doppelt, anhaltend, heftig, sehr heftig, mit und ohne Entzündung, anhaltend, mit ruhigen Stunden, kurze, von einem oder mehreren Tagen: Die Reinigungs- Wege sind verschieden, deren Wahl der Natur und nicht dem Medico zustehet. Sie sind wohl oder übel geordnet.*

ΠΥΡΙΚΑΤΣΑ, *πυρκαεσσα*, Ambusta, Brand, Schäden. PAVLVS AEGINETA Lib. 4. 10.

ΠΩΡΟΣ, *ἐστὶν ὅσια λιθάδος, καὶ ἐπίκροτος.* Tofus est substantia callosa, & renitens. GAL. in Def. Med. Eine harte Bein- Geschwulst. *Ὁ δὲ Lebenstr. Griech. L. Deutsch. Wörterb.*

πλεονάζων χυμὸς, ὃ τὲ μὲν χολώλης, ὃ τὲ δὲ αἱματικός, ἄλλοτε δὲ μελαιχολικός ὡς τὸ πολὺ δὲ φλεγματικός τε καὶ αἰμὸς ἐστίν, ἐκ τε σιτίων πλεονεξίας καὶ ἀπεψίας καὶ ἀερίας συνιστάμενος, χρορίζων δὲ κατὰ τὰ ἀέρηρα παχύνεται τε καὶ γλισχρότερος γίνεται, ὥστε καὶ τὸς λεγομένους ἀπεργάζεσθαι πάρος. Sed humor abundans, qui juncturis sese inferit, vel biliosus est, vel sanguineus, alias atrabile vitiosus, plerumque etiã pituitosus, crudusque, copia alimenti aut cruditate, aut otio congestus. Verum verustate in articulis crassescit, & glutinosior evadit: sic ut in duritiem contumacissimam, quam Latini tophum, Græci *πῶρον* appellant, occallescat. PAVLVS AEGINETA Lib. 3. cap. 78. quod est de podagra & articulariis morbis. Et alibi: *πάροι πολλάνικ ἐν τοῖς ἀέρηροις συνίστανται, ποτὲ μὲν διὰ τὸ παχὺ καὶ γεῶδες τῆ ἐνσκήπτοντος αὐτοῖς χυμῶ, ποτὲ δὲ καὶ διὰ φαρμάκων χρῆσιν διαφύροντων δὲ καὶ ξηραίνοντων.* PAVL. AEG. Lib. 3. 67. Porus sæpe in articulis constituitur, vel propter crassitiem translati illuc humoris vel ob usum pharmacorum, quo nimium sudaverunt partes & desiccatae fuerunt.

ΠΩΡΟΚΗΛΗ, *Ὅι δὲ πῶροι κατὰ τὸν δίδυμον καὶ κατὰ τὸν ἐρυθροειδῆ συνίστανται, τῆ τε ἀντιτυπίαι τῆ πολλῆ καὶ τῆ σκληρότητι καὶ τῆ ἀνωμαλίαι σαρκοκλήης τε καὶ ὕδρακλήης διακρινόμενοι.* Cæterum tophi & in testiculo & in membrana erythroyde occalescunt, renixu multo, duritie & inæqualitate, a carnoso ramice & aquoso discreti. PAVL. AEGIN. Lib. 6. cap. 67. in calce agit *περὶ πωροκλήης.* Πωρόμφαλόν ἐστὶ πάρος συστασις κατὰ τὸν ὀμφαλόν. Poromphalon est concretio tophi in umbilico. GALEN. in Defin. med.

P.

ΠΑΓΑΣ, ἐστὶ διαίρεσις τετυλωμένα ἔχουσα τὰ χεῖλη. Rhagas (i. e. scissura fissumve) divisio est, oras obtinens callo induratas. GALEN. in Def. med. Aufgespaltete Haut, aller Orten, auch am Hintern. Anus quoque multa caedique plena mala recipit, nec in se multum abhorrentes curationes habet. Ac primum in eo sæpe, & quidem pluribus locis, cutis exciditur. ῥαγάδια Græci vocant. CELS. Lib. 6. cap. 18.

ΠΑΚΩΣΙΣ ὀσχεύς: Laxitas scroti, si illud pendulum est, χαλαρώμενος τὸ κατὰ τὸν ὀσχεον δέρματ' ἢ ῥάκωσις γίνεται, πάθ' ἀπρεπέστατον, PAVL. AEGINETA Lib. 6. ζζ. Laxo scroto quoad cutem Rhacosis fit, indecentissimus morbus.

ΠΕΕΙΝ, Fluere in morbis: Est, 1) excernere humores per convenientia sibi organa, inde Πνευματίζεσθαι, acri humore stillante vexari. Πνευματίζεται ὁ ὀφθαλμὸς, ὅταν μὴ μόνον ἐρυθρὸς ἢ ἀλλὰ καὶ ὅταν πολὺ δάκρυον ἐκκρίνει. GALENVS Introd. s. Medicus. Destillationibus vexatur oculus, non tantum, si ruber est, sed etiam si lachrymæ illi fluunt. Thranende Augen. Πεύματα, ἀ διαρρέειν εἰωθεὶν ἐκάστοισι δι' ὧν ἐξοδοὶ δίδονται. HIPPOCR. de arte. Fluxiones, quæ defluere solent omnibus (organis) per quæ evacuationes fieri concessum est. 2) Per tubulos glandulosarum partium ad cava oris, narium, pulmonum cellulas stillare. Αἱ ἀδένες τὸ ἐπιπέρεόμενον ἐκδεχόμενα. HIPPOCR. de glandulis. Glandulae, id quod defluit, excipiunt. Ἐς τὰς ἀδένες ἢ ῥοὴ γίνεται. HIPPOCR. de glandulis. Ad glandulas fluxio fit. Fluxiones ad cava, catarrhi sunt. Κατάρροι λέγονται εἰ ἐκ τῆς κεφαλῆς εἰς τὸν πνεύμονα, διὰ Φάρυγγ' καὶ ἀρτηρίας γινόμενοι, ἀλλὰ πάν-

τα τὰ καταφερόμενα εἰς τὰ μέρη, ἑνύματα. GALEN. Comm. 3. in Aphor. Hippocr. Catarrhi dicuntur, quæ ad cava, sed quæ ad artus, rhevmata. Κεῖνὸν μὲν ὑπάρχει τοῖς πάθεσι, περιπτωματικὴν ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑγρότητα παρὰ τὰ ὑποκείμενα Φέρεσθαι μέρη, ταύτης κατὰ μὲν τὰς μυκτῆρας ἐνσκηπτέας, κορυζα τὸ πάθ' προσαγορεύεται, κατὰ δὲ Φάρυγγα καὶ τὴν ὑπερώαν, ἀπλῶς κατάρρους, ἐπειδὴν δὲ καὶ τὸν Φάρυγγα καὶ τὴν τραχηλίαν ἀρτηρίαν ἐνεχθῆ, ὡς καὶ τὸν ἐνδον ὑπαλείφοντα ταύτην ὑμένα τραχυλιδίην, βραγχώδης ἢ Φωνή γίνεται, καλῶσι δὲ βραγχον τε τὸ πάθ' καὶ ἀρτηριακόν. PAVL. AEGINETA Lib. 3. c. 8. Hoc commune est in morbis, superfluum ex capite humiditatem in subjacentes partes deferri: Hac ad nares destillante, coryza affectus dicitur, juxta pharyngem aut palatum, simpliciter catarrhus, quando autem ad laryngem & asperam arteriam illata est, ut, quæ intus hanc inungit, membrana exasperetur, clangosa vox fit, branchus malum appellatur vel Arteriacus morbus. Ad membranas si deferretur errans humor acris, rhevma est: Licet, quid discriminis inter catarrhum & rhevma statuendum sit, antiqui nesciant. Ὅσα ἐπὶ τὰς ὀφθαλμὸς τρέπεται τῶν ῥευμάτων, ὡς ἰσχυρὰς καὶ παντοίας δριμύτητας ἔχοντα ἐλκοὶ μὲν βλέφαρα, κατεσθίει δὲ ἐνίων γνάθους τὴν καὶ τὰ ὑπὸ τοῖσιν ὀφθαλμοῖς, ἐφ' ᾧ τι ἂν ἐπιπέρεθῃ, ῥήγνυσσι τε καὶ διεσθίει τὸν ἀμφὶ τὴν ὀφθαλμὸν χιτῶνα, οὐδυναί τε καὶ καῦμα καὶ φλογμὸς ἰσχυρὸς κατέχει μέχρι τινός, μέχρις ἂν τὰ ῥεύματα πεφθῆ καὶ γίνηται παχύτερα καὶ λίγη ἀπ' αὐτῶν εἴη. HIPPOCR. de prisca medicina. Quæcunque effluxionibus ad oculos convertuntur, veluti validam variamque acredinem habentes, erodunt quidem palpebras, exedunt,